

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto..... \$7.00
Za inozemstvo celo leto..... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 210. — ŠTEV. 210.

NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 8, 1921. — ČETRTAK, 8. SEPTEMBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

POLOŽAJ V WEST VIRGINIJI

VOJNI TAJNIK WEEKS JE POSLAL ŠESTINDVAJSETI PEHOTNI POLK IZ W. VIRGINIJE. — DEVETNAJSTI POLK PA BO OSTAL NA STRAŽI.

Washington, D. C. 8. septembra. — Vojni department je izdal večerj pozno zvečer povelja za umakitev 26. infanterijskega polka, delov 88. zračnega obdelovalnega oddelka ter oddelka za kemično vojevanje iz okrajev W. Virginije in sicer po sprejetju povelja generala Bandholtza, poveljnika zveznih sil, v katerih se je glasilo, da je položaj tako ugoden da se lahko posle domov polovico četa.

Na temelju poročil je izdal tajnik Weeks omenjena povelja. Po inspekcijskem potovanju v posebnem vlaknu po dolini Coal Riverja, tekoča katerega se je posvetoval z armadnimi častniki, ki poveljujejo četam v različnih okrajih, je general Bandholtz sporočil, da ni opaziti nikakih neminov. Premogarski so se vsi razpustili ter odšli na svoje domove, — je ugotovil general, — ter ni bilo nikakih avtentičnih poročil glede streljanja v tem ali onem okraju. Svoja priporočila je poslal v Washington takoj po izvršenju potovanja.

Tajnik Weeks je rekel, da se poročila generala Bandholtza ne tiče spornih zadev v položaju W. Virginije. Vojni department se zanima le za ohranitev reda ter nima nobenega namena uresničiti trditve ali one strani v sporu med premogarskimi baroni in premogarji.

Tajnik Weeks je sicer rekel, da nima vojni department nobenega namena obdržati čete v West Virginiji za nedoločen čas, a ni hotel povedati, koliko časa bo ostal 19. infanterijski polk tam v službi. To bo v glavnem odvisno od položaja in od bodočih razvojev. — Rekel je, da bo majhna sila zveznih čet zadostovala za vzdržanje reda, prav kot bi bila majhna kupacijska armada v Nemčiji zadostna za vzdržanje stališča Združenih držav. Vojni department pa noče držati čete v West Virginiji dalj časa kot je to absolutno potrebno.

Tajnik Weeks je mnenja, da bi ne smela država West Virginija izgubljati nobenega časa, da oživoitvi primerno državno milico. Rekel je, da je vojni department vedno pripravljen sodelovati z gubernijem pri organiziranju take vojaške sile.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po niski ceni, acaalljivo in hitro. — Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čakovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.			
300 kron	\$ 1.95	1000 kron	\$ 6.00
400 kron	\$ 2.60	5000 kron	\$30.00
500 kron	\$ 3.25	10000 kron	\$59.00

ITALIJA IN KAZENSKO OZEMLJE:

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačnje "Jadranska banka" v Trstu.			
50 lir	\$ 2.80	500 lir	\$24.00
100 lir	\$ 5.20	1000 lir	\$47.00
300 lir	\$15.00		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Razpoložljiva na avstrijne pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.		
1,000 nemško-avstr. kron \$ 1.60		
5,000 nemško-avstr. kron \$ 6.50		
10,000 nemško-avstr. kron \$13.00		
50,000 nemško-avstr. kron \$60.00		

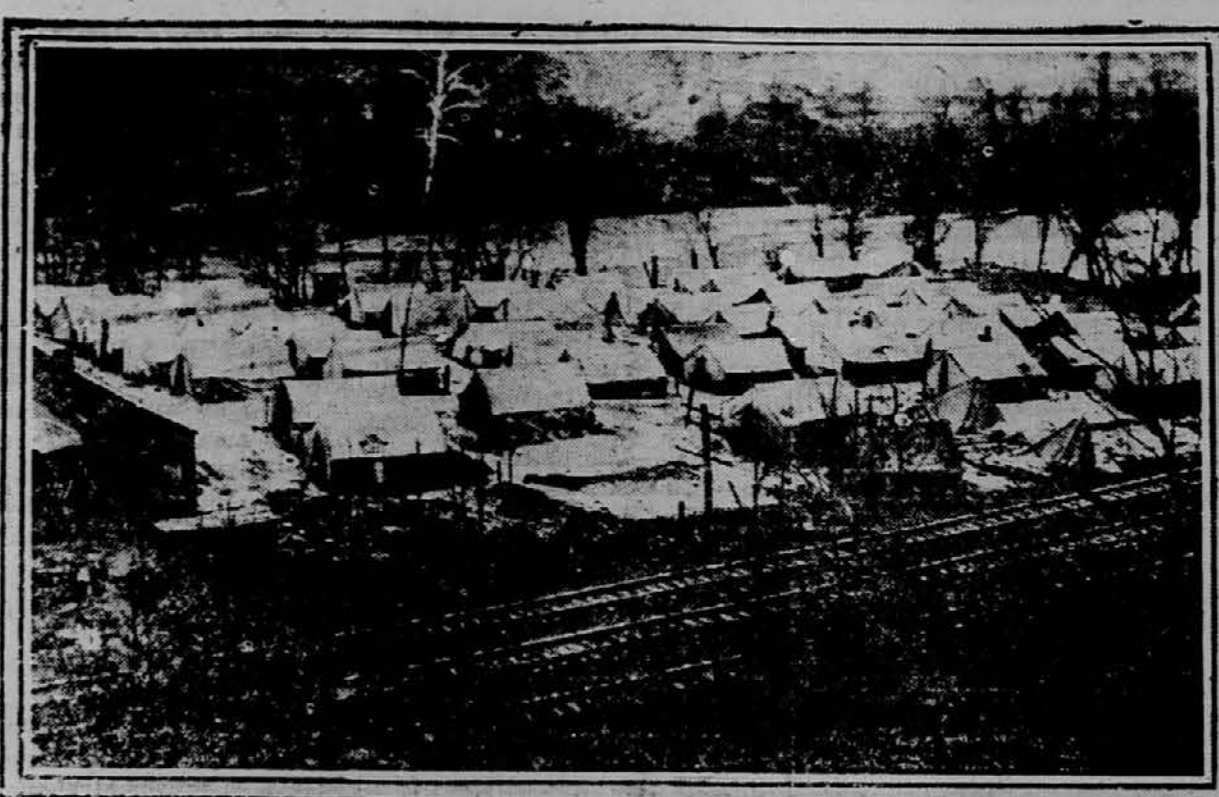
Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepridržano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dosepe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo za najamne izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike kot risti za one, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslali najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

MAJNAREKA KOLONIJA V M. VIRGINIJI, KJER JE BILO PROGLAŠENO VOJNO STANJE

ANGLEŠKI DELAVCI ZA EN MILJON DOLARJEV MORILEC LANDRU SE BO IZMOTAL

Angleški delavci in načelniki delavske stranke zahtevajo mirovo konferenco z irskimi voditelji.

London, Anglija, 7. septembra. — Parlamentarni komitej kontresa strokovnih unij ter narodni izvrševalni komitej delavske stranke, ki sta zbrana na skupni seji v Cardiffu, sta poslala ministrskemu predsedniku brzojavko glede irske krize. V tej brzojavki se glasi:

— Angleška vlada bi morala pronašnem mnenju povabiti zastopnike irskega naroda, da se sestane z njimi lice v lice na konferenci. Pospešenje miru zahteva osebna pogajanja na konferenci v namesto, da se angleška vlada in irski voditelji lahko izognejo sporom z besedami ter priznajo realnost problema, katerega morajo rešiti. — Konec pogajanj bi soglasno z vašo izjavo pomenjal obnovljeno sovražnost v poostreni obliki. Mi izjavljamo povsem odločno, da bi pomenjala nova vojna žaljenje moralnega čuta vsega sveta in da bi ne dobila nikdar odobrenja angleškega naroda.

— Strokovne unije s celin delavskim gibanjem v tej deželi se morajo upirati vsaki nadaljnji uporabi sile ter zahtevati, la se brez odloga skliče mirovno konferenco. Mi smo prepričani, da je to želja državljanov obeh dežel in da bo izginila sleherni ovira v spravi, kakorhitro bodo na mestopismenih sporočil stopila osebna pogajanja. Ta pogajanja pa se bo lahko završilo na uspešen način.

TURKI IMAJO VELIKANSKE JZGUZE.

Grški glavni stan v Mali Aziji, 7. septembra. — Bojne sile turških nacionalistov so bile pragnene iz novih postopank, katere so zavzemale od 1. septembra na prej. Umikanje se je vršilo počasi in Turki so trdovratno branili vsako ped zemlje. V torko so vprizorili Turki ostre napade in večnih se jim je posrečilo zopet zavzeti njih izgubljene postojanke, a pozneje se jih je zopet pregnalo iz njih.

Neuradne cenitve določajo šteto turških mrtvih in ranjenih na 12,000. Grške izgube so niso znane, a so bile največje izza bitke dne 20. avgusta.

VELIK POŽAR V ATLANTIC CITY.

Atlantic City, N. J., 7. sept. — Danes jutraj ob dveh je izbruhnil v Rendesvov-parku, zabavališču, ki je bilo tvorjeno šele letos, požar in je izbruhnil v Steeplechase je kmalo ogrozil ves park. Park sega od Mississipp

Kakorhitro so prišli suhaški uradniki iz Washingtona v New York, so napravili dober lov.

Vlada se je kotično vendarle ojačala, ki je vprizorila obširen poskus, da posuši New York. Cella armada prohibicijskih agentov, uslužbenecv justičnega departmeta ter carinskih uradnikov je v torko popoldne zaplenila na pomolu Knickerbocker skladišča za en milijon dolarjev žganja. Načrt na to zalogo se je izvršil pod vodstvom posebnega agenta iz Washingtona. Iz urada prohibicijskega ravnatelja za državo New York so pred kratkim neznanci ukradli petsto formulirjev za licence, s katerimi se jemlje žganje iz skladišč. Domnevalo se je, da bodo tatje te licence takoj porabili, in v resnici je prišlo trideset tisoč zabojev žganja iz skladišč v Me. in Ky. To žganje so zaplenili.

Pravijo, da bo prišlo nadaljnih tisoč zabojev, katere so odposlali iz skladišč na temelju ponarejenih permitov.

PARIŠKI KREMATORIJ BAN-KEROTEN.

Pariz, Francija, 7. septembra. — Čeprav so cene premoga in koksa izdatno nižje kot so bile tekom preteklega leta, so vendar lastniki pariškega krematorija vzemirjeni radi možnosti, da bodo morali zapreti svojo napravo. Čeprav se ceni, da bodo morala pariška pokopališča v desetih letih zapreti svoja vrata, ima krematorijska družba le tisoč članov, ki so obljubili, da bodo dali vpepeliti svojo trupla, dočim imajo slične družbe v Pragi, Budimpešti in Bukarešti več kot po 15,000 članov.

Pojasnilo te prikazni je najti v dejstvu, da so Francozi kljub lečitvi cerkve or države še vedno zelo katoliški in da nočejo opustiti obredov, ki so se vršili skozi tako številna stoletja.

Samostan zgorel.

Iz Berlina poročajo, da je 300 let stari samostan v Mevi pogorel d otal.

Ave. pa do Georgia Ave., in velika kupola glavnega poslojaja se je sesedla ob poltreh. Najprej se je glasilo, da znaša škoda nad poldrugi milijon, a poznejša poročila pravijo, da ne bo pesegala svote \$200,000. Tudi iz sosednjih krajev so policiaali na pomoč požarne brambe.

Znano je o njem, da je umoril enajst žensk, a policija mu tega ne more dokazati.

Pariz, Francija, 7. septembra. Landru, francoski ekscentrični "Blueboard", ki je obtožen, da je umoril enajst svojih ljubic, ima precej upanja, da bo sicer spoznan krivim, a brez dokaza, kajti znano je, da namerava naprtiti policiji celo breme dokazov. — Najdite le eno mojih žrtev, — je rekel Landru pretekli teden izizivalno detektivom, tekom končnega zaslišanja pred pričetkom nove obravnave v Versailles. — Ničesar ni razen par okolišnih posameznosti, vedno nezasnesljivih, da se podpre obdolžbe, dvignjene proti meni. Gotovo bi francoska policija, ki je znana po celem svetu radi svoje uspešnosti, lahko boljše poslovala ter našla ženske, ki so izginile, kajti na temelju rekordov, katere ima na razpolago, bi lahko ugotovila njih odpotovanje v kako tujo deželo ali celo njih povratek v Francijo.

Stališče Landruja smatrajo za upravičeno najbolj sposobni francoski juristi, ki izjavljajo, da zločin ne obstaja in da ga ni mogoče kaznovati, če ne morejo izvedenei ugotoviti identitete delov katerega posameznega trupla med pepelom v vili Landruja v Gambais.

Landru pravi, da ima neko tajnost iz preteklega življenja, katere ne bo razkril, tudi če bi moral na gilotino in njegovo brezskrbno obnašanje je oživilo domnevo, da je tekom vojne Landru posloval kot agent ter pošiljal ženske lahke morale preko Švice v Nemčijo, kjer se jih je treniralo za špijonažno službo.

WSS WSS WSS WSS WSS

Potni listi.

Pe najnovejši odredbi belgrajske vlade dobé Jugoslavlani potne liste samo tedaj, ako preinesejo s seboj kak listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: Stari potni list, delavska ali vojaška knjižica, krstni list in domovnica.

Navadna pismo ne zadostuje več.

Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj piše županstvu ene občine, v katero je pristojen, po domovnico, potem bo šele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kake goričnjanske listine.

Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

BOGATINI UŽIVAJO — REVEŽI STRADAJO

AMERIŠKI CPAZOVALEC JE PRIŠEL DO SPOZNANJA, DA DR-LUJE TAKOZVANI KOMUNIZEM SOVJETOV V NAPAČNI SMERI. — ŽIVIL JE DOSTI ZA ROGATE. — NAZORI GOVERNERJA.

Poroča Floyd Gibbons.

Samara, preko Rige, 7. septembra. — Vladimir Sokolski, sin rekega vaskega duhovnika ter sedaj komunistični governer države Samare, je star 35 let. On je srednje visokosti, belj suh ter rmenkaste barve.

Svoje lase nosi nepočesane, da mu segajo včasih prav do njegovih ostrih, sivih oči. Med njegovimi rdečkasto-rjavimi brki ter kratko pristrizeno brado zapazi lahko človek, da mu manjkata zgoraj dva sprednja zoba. Njegovo lice je kozavo. Govori počasi ter med tem nepristano kadil cigarete.

— Vi vprašate, zakaj je ta tragedija zadela naš narod? — me je vprašal s pomočjo tolmača. — To vam hočem povedati. Velika vojna in državljanska vojna sta izčrpali Rusijo. Intervencija zavznikov je imela za posledico, da ni mogla Rusija vključiti Samare v svoj rekonstrukcijski program. Samara, najbogatejša gubernija v južni Rusiji, je morala dati vse svoje preobite zaloge, da se prehrani našo rdečo armado, ki se je borila proti našim sovražnikom na vseh straneh in sedaj se je obrnila proti nam še narava in mi trpimo naravne posledice tega. — Samara je bila vedno bogata. Vedno je lahko prenesla klimatične neizgode s pomočjo preostalih zalog, katere se je od leta do leta gromadilo v žitnih in skladiščih države. Normalno smo vsako leto posejali nekako deset milijonov akrov zemlje, a s pomočjo intenzivnih modernih metod bi lahko posejali nekako 40 milijonov in 500 tisoč akrov. Tekom preteklega leta smo zorali le 3,050,000 akrov. V dobrih in slabih letih smo lahko vsako leto poslali tritisoč in šeststo milijonov funtov žita v ostalo Rusijo in drugam po svetu. Zadnjikrat smo to storili leta 1913.

Tekom državljanske vojne je okraj Volge prehranjal Rusijo. Ukrajina je bila zasedena, Krim je bil zaseden in admiral Kolčak se je nahajal v Sibiriji. Kljub vsem tem omejitvam pa bi lahko prišli skozi celo leto, če bi ne bilo neugodnega vremena. Tekom zadnjih sedemnajst let, brez ozira na pretekla, je padlo v mesecih aprila, maja in junija približno 4 in pol inšev dežja. Letos, tekom istih mesecev, pa smo imeli le nekako tri desetine enega inča dežja.

— To je naša katastrofa. — 600,000 stradajočih kmetov je v naši državi, ki je trikrat tako velika kot Švica in od treh milijonov prebivalcev jih živi v mestih le 500,000. Vsi ostali so poljedelci. Z besedami "stradajoči kmetje" razumem one, ki dejanski nima ničesar za jesti. Domače živali so že davno poklali, in nekatera poročila so celo pravila, da so ljudje zauživali mačke in pse v mestih, v poljedelskih okrajih pa miši in podgane. Kmetje zauživajo tudi neke vrste močvirsko koronino, imenovano "kušak", ki je kot smola in o kateri pravijo kemiki, da ni strupena, čeprav nima v sebi nikakih redilnih snovi. Zauživanje ilovice je povzročilo na stotine smrtnih slučajev, posebno med otroci.

— Naši kmetje so veliki zauživalci kruha ter se niso nikdar dosti brigali za vrtove, katere so nekateri ljudje v mestih in trgih okirani s pomočjo škropljenja. — Prebivalci mest so toliko na boljšem, da dobivajo nekaj sočivja in neka živil, ki prihajajo po železnici. Kmet v notranjosti dežele pa se nahaja precej v istem položaju kot da bi živel sredi puščave. On mora ostati kjer je ter umreti, ali pa mora priti k reki ali železnici, kjer je več prilike, da bo dobil nekaj živil. Tam pa se izpostavi nadaljni nevarnosti: kolere in tifusa, ki sta sedaj epidemica vsled velikanskega preseljevanja v taka središča. — S pomočjo različnih metod bomo lahko spravili skupaj v Rusiji sami nekako 576 milijonov funtov žita, dočim se ceni naš minimalni konsum do naslednje žetve 828 milijonov funtov.

PONESEČEN IZLET.

Philadelphia, Pa., 6. septembra. Pet in dvajset oseb je bilo poškodovanih, med njimi pet resno, ko se je neki težki motorni voz, v katerem so se vračali zaletel v neki cementni zid na cesti pri Newportville, Buck County.

V motornem vozu se je nahajalo štirideset oseb, članov nekega kluba v Philadelphiji.

PROTI VERSKEMU POUKU V ŠOLI.

Berlin, Nemčija, 7. septembra. Šolska stavka je bila proglašena v Spandavu in protest proti verskemu pouku v šolah. Štiristo učencev se je zbralo, odkorakalo ven ter pelo pri tem internacionalno. Popoldne istega dne so ustanovili šolarji organizacijo in 150 nadaljnjih otrok se je pridružilo stavki proti verskemu pouku.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
owned and published by
SLOVENIA PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

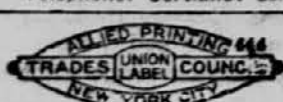
Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$2.00	
Za četrt leta	\$1.50	

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Doplet brez podpisa in omenitve se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošlje po Money Order, pri sremembi kruzni marčnikov prosimo, da se denar tudi prebrzo bivališče nanaša, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2576

KU KLUX KLAN.

V Ameriki je dobro razvita tajna organizacija s tem čudnim imenom. Njen namen je, kot je namen vseh tajnih organizacij, na svojo pest izvrševati postav, omalovaževati državne zakone ter bodisi s svojim uplivom, bodisi z nasiljem dobiti javne delavce pod kontrolo.

Ta tajna organizacija je pa najbolj nazadnjaška in najbolj brutalna med vsemi.

Njeno delovanje je bilo sprva naperjeno samo proti ubogim zamorcem v južnih državah, zadnji čas je pa razširila svoj delokrog.

Ta organizacija zasleduje in terorizira žide in katolike, radikale in boljševike ter je zadnje dni napovedala boj na življenje in smrt vsemu, kar je inozemskega v tej deželi.

Člani te zločinske bande, (ki pa notabene šteje v tem času nad šeststotisoč oseb) so streljali po južnih državah zamorce kot zajce, trpinčili ženske ter gospodari nad življenjem, zdravjem in eksistenco svojih so državljani.

Najbolj načilno je pa to, da ni bil dosedaj še noben član Ku Klux Klan organizacije pozvan pred sodišče, se manj pa obtožen in kaznovan.

Neki newyorški dnevnik je začel odkrivati ta smrad. In najbolj je zasmrdelo, ko smo izvedeli, da je v tej organizaciji na tisoče in tisoče ameriških javnih uradnikov in "vodilnih" mož.

V splošnem je pa to roparska banda, ki ropa v prvi vrsti svoje člane. Vsak novi član mora plačati deset dolarjev pristopnine. Od tega dobi organizator štiri dolarje, okrajni organizator en dolar, dočim gre ostalih pet dolarjev v blagajno "načelnika tajnega cesarstva".

Vsako mora tudi plačati za svojo uniformo — belo haljo s kapuco — šest dolarjev, dočim v resnici niti en dolar ne stane.

Voditelji so ubogi duševni proletarci. Živeti morajo, nimajo pa dovolj razuma, da bi si ustvarili pošteno eksistenco.

LAKOTA.

V današnji številki "Glas Naroda" boste čitali strašno poročilo o strašnem trpljenju v Rusiji.

Pri čitanju te stvari mora vsakega zabeesti pri srcu, in trd, sila trd mora biti človek, če mu ne stopijo solze v oči.

Moški se vlačijo kot sence naokoli. Dojenčki sesajo kri iz suhih maternih prsi, otroci jedo ilovico, jedo v toliki meri, da jim popokajo trebuh.

Te strašne razmere, to grozno stanje so pa ustvarili načelniki kristjanskih in takozvanih civiliziranih vlad.

Na stotine milijonov angleškega, francoskega in ameriškega denarja je bilo izdanega za rekrutiranje in financiranje tolpe, ki so brez najmanjšega vzroka napadle Rusijo, uničile njen transportacijski sistem ter jo tako zaprle pred ostalim svetom, da niti miš ni mogla preko meje.

Niti zdravil za bolne ne tifusu niso pustili v nesrečno deželo.

Možje, ki so se tako strašno pregrešili proti človečnosti, hodijo s spoštovanjem naokrog, dobro pijejo, jedo in se oblačijo ter si kot Herodež umivajo roke: "Mi nismo krivi, mi nismo krivi!"

In če je vsemogočni Bog, morajo stopiti nekega dne prednjem z okrvavljenimi rokami ter spremljani od kletev do smrti sestradanih.

Tedaj jim nobena laž ne bo pomagala. Vsak njihov izgovor bo plehek.

VAŽNO NAZNANILO.

Rojaki, ki nameravajo potovati v stari kraj in se želijo posneti zopet vrniti, a ne bi hoteli po več mesecih čakati na potrebna dovoljenja od strani merodajnih oblasti, naj se nempdo na obrtno na mene po tosedajna pojasnila.

ANTON ZBAŠNIK, Slovenski javni notar
Corner 48th and Butler Sts., Pittsburgh, Pa.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJ VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Dopisi

Chicago, Ill.

Bolj tiho smo bili skozi poletje, kajti poročati nisimo imeli posebnega, ker smo prizadeti v brezposelnosti kakor povsodi. Tudi na družabnem polju smo počivali skozi poletje, ker trla nas je letos nezgodna vročina, pač pa se nam obeta bogata zimska sezona, katero bo otvoril Slov. Pevski Zbor "Soča" prihodnjo nedeljo dne 11. septembra s svojim koncertom v American Bohemian Hall, 1440 West 18. St. Ta koncert obeta biti najbogatejši, kar jih je še kdaj bilo vprizorjenih. Nastopilo bo šest pevskih društev. Posebno zanimiv pa bo skupni nastop vseh društev s pesmijo "Morje Adrijsko". Upamo, da se bo tega koncerta vdeležilo občinstvo v največji meri, zakaj vstopnina je za tako prireditelja tako nizka (samo 35¢ v predprodaji), da bo dana prilika tudi brezposelnim se vdeležiti ter preživeti par ur ob zvokih milih slovenskih pesmi. Za mlade srbece podplate bo skrbel po koncertu Frank Šinkovec orkester. Vabimo tudi rojake iz bližnjih naselij, da naj prihitijo dan k nam, zakaj Sl. pevski zbor "Soča" je vedno pripravljen služiti svojemu poklicu, to je, gojiti

miloslovske pesmi in tako delati čast našemu narodu. Vedno smo tudi pripravljene se odzvati vsakemu povabilu, naj si že bo v Chicagi ali drugod, samo da se prepeva naša prekrasna slovenska pesem.

Na veselo svidenje v nedeljo 11. septembra v Ameriški češki dvorani na koncertu "Soča".

Frank Mravljica, tajnik.

Chicago, Ill.

Kupil sem prevoznik listek za parnik "Belvedere" za 11. razred za mojo ženo od Trsta do New Yorka. Tamošnji agenti so se hoteli imeti deplačano 3000 krou, kar je moja žena odklonila in je potovala v III. razredu ter tudi dospela na njej določen kraj.

Tvrdka Frank Sakser State Bank mi je brez opomina ali kakšnega pisanja poslala svoto \$75.00 nazaj, kar je bilo plačano čez svoto za III. razred. Dolžnost me veže, da se ji javno zahvalim, obenem pa priporočam vsem rojakom, naj se poslužujejo omenjene tvrdke, katera je bila in bo najboljša za nas Slovence.

Joseph Simen,
1813 W. 21. Place.

Slovenske novice.

Milwaukee, Wis.

Poročno dovoljenje so vzeli: Alexander Rant in Mary Kobal, Mike Žutina in Anna Golč ter Anthony Kos in Mary Antolich. V soboto 3. sept. se je poročil rojak Tony Kosmina, stanujoč na 280 Virginia St., z Mrs. Mary Seikola.

Kakor navadno proti jeseni, tako se tudi letos člani in članice dramatičnega društva "Lilija" in pevskega kluba "Danica" pripravljajo za bližajočo se sezono petja in iger. Pevci in pevke se marljivo učijo nove pesmi, njih melodija bo prav gotovo ugajala občinstvu. Dramatikarji se pa na vso moč trudijo, da spravijo na oder letos čim več iger. Pevski klub "Danica" priredi prvo veselico dne 18. septembra v South Side Turn Halli. Predstavljalja se bo takrat velika narodna igra s petjem "Testament".

Rojak John Nafušek, stanujoč na 326 Oregon St., star 30 let, in njegov sin Frank sta zadobila zelo hude opekline. Mati je po nesreči prevrnila velik lonec kave, katera se je razlila po očetu in sinu. Oba so prepeljali v bolnišnico.

Jurij Medved, star 40 let, ki je ustrelil svojo ženo dne 18. marca 1918, za kar je bil obsojen v do smrti, je bil pobežal iz države in je v Waupunu, kjer je bil zadnje mesece v oddelku za umobolne. Dne 30. avgusta je dobila policija v Milwaukee poročilo, da je Medved najbrže na potu v Milwaukee, kjer se bo mogoče hotel nasečevati nad nekim moškim, kateri je bil po njegovem mnenju ljubimec njegove žene. Medved je ustrelil svojo ženo, ker je imela ljubljansko razmerje z drugim moškim, njegovim nekdanjim prijateljem. Koliko je bilo na tem resnice, se seveda ni nikoli dognalo. Ker je sedaj bil Medved spoznan, da je neozdravljivo umobolnan, je skoraj gotovo, da tudi takrat ni bil pri zdravi pameti, ko je izvršil zločin. Medved je živel v času umora na 85 — 5. St.

V staro domovino so se podali: Simon Medved in njegova žena; Medved je doma iz Sikolj na Dravskem polju. Nadalje Jakob Koren in Anton Skočir v Dravico pri Kobaridu ter John Pfeifer.

Hrvat Ivan Justić je bil 30. avg. aretiran, ker je raznašal komunistično literaturo po mestu in okolici. Otdan je bil državnim oblastim, katere bodo zahtevale, da se ga izžene iz Združenih držav.

Eveleth, Minn.

Rojak Rafael Korošec je bil dne 25. avgusta na mestu nrtov, ko ga je zadel avtomobil Vontara Giangola, kateri je vozil z veliko brzino po okrajni cesti. Korošec se je nahajal na potu proti Spruce rovu, kjer je bil zaposlen. Ponesrečeni rojak zapušta ženo in enajst otrok, kateri so sedaj nepreskrbljeni. Bil je 45 let star.

Aurora, Minn.

V spodnjih delih pokopaja First National banke se je vršila razstava evetle in poljskih pridelkov, katere je organiziral Harold

miloslovske pesmi in tako delati čast našemu narodu. Vedno smo tudi pripravljene se odzvati vsakemu povabilu, naj si že bo v Chicagi ali drugod, samo da se prepeva naša prekrasna slovenska pesem.

Na veselo svidenje v nedeljo 11. septembra v Ameriški češki dvorani na koncertu "Soča".

Frank Mravljica, tajnik.

Chicago, Ill.

Kupil sem prevoznik listek za parnik "Belvedere" za 11. razred za mojo ženo od Trsta do New Yorka. Tamošnji agenti so se hoteli imeti deplačano 3000 krou, kar je moja žena odklonila in je potovala v III. razredu ter tudi dospela na njej določen kraj.

Tvrdka Frank Sakser State Bank mi je brez opomina ali kakšnega pisanja poslala svoto \$75.00 nazaj, kar je bilo plačano čez svoto za III. razred. Dolžnost me veže, da se ji javno zahvalim, obenem pa priporočam vsem rojakom, naj se poslužujejo omenjene tvrdke, katera je bila in bo najboljša za nas Slovence.

Joseph Simen,
1813 W. 21. Place.

Peter Zgaga

Tudi zrak bo treba regulirati — Gravi neki učenjak.

Če ga bodo tako regulirali kot so regulirali zemljo, si noben zrakoplovec ne bo upal v višino.

Ludendorff pravi, da bo v Nemčiji kmalo monarhija. Pasič pravi, da bo Jugoslavija kmalo kontrolirala vso Srednjo Evropo. Skaza prerokuje, da bo kmalo vsak ameriški Slovenec naročen na njegov list.

Pestimo jih veselje.

Spominjam se časa, ko se je zgrajala katoliška gospoda v Ameriki nad Maupasanovimi črticami, ki so bile objavljene v Glasu Naroda. Strašne pvske so letele proti listu, češ, da je nemoralen, in sedaj ko ni Maupasana več, očitajo meni isti greh.

Ne bom se zagovarjal, rečem pa samo toliko: Opazovalec vid, le toliko svinjarstva, kolikor ga ima sam v sebi.

Danzadnem dobivam pisma brez podpisa, toda s prošnjo, naj se doposlano objavi.

Ne bo nič! Kdor nima toliko korajže, da meni edinem pove svoje ime, je preveč strahopeten, da bi strljal iz moje kolone.

Ena najbolj umazanih stvari na svetu je nedolžnost, kajti ponavadi si skoraj vsak v nedolžnosti pere svoje roke.

Spanje je najbolj prijeten način za krajšanje življenja.

Dandanašnja ženska plesna obleka je figovo pero, obdano s čipkami.

Ribničana so vprašali, kaj je najbolj čudna stvar na svetu. — Srajca — je odvrnil. — Človek mora pri treh luknjah ven, da pride notri.

Neki prijatelj mi poroča iz Chicage: Skaza ima tako široka usta, da lahko samemu sebi sepehta v ušesa.

Trgovina je denar dragih ljudi.

— Zakaj nas tako poredko posjećate, gospod? Kar nekaj nam manjka, odkar vas ni pri nas.

— To je allright! Slabše bi bilo, ako bi vam kaj zmanjkalo, če bi bil pri vas.

Onemu, ki me je vprašal, kaj pomeni beseda konsekvenco: — Konsekvenco to ali doslednost je enoinisto. Dosleden je torej tisti človek, ki ni ne tako, ne tako, pač pa vedno tako...

Mož je imel hudo ženo in to ženo je nekdo na cesti pes vgriznil. Vsa zbegana priteče domov in tresoča se pravi:

— Pes me je vgriznil. Moj Bog, če ni bil stekel.

— Hočeš reči, če ne bo stekel? — Jo je prekinil mož.

Otrok je vprašal mater: — Zakaj nima oče nič las; — Zato, ker toliko misli.

— Zakaj jih imaš pa ti toliko? — Glej, da se spobeš, nesrečni otrok.

V vasi je živel ubog najenanič, ki je imel izvanredno lepo ženo. Toda reven je bil, reven do milosti božje. Grajski gospod mu ni hotel več obnoviti najemnine in revež ni vedel, kaj bi storil.

V vasi je pa živel pameten starec, h kateremu so vsi hodili po svete.

Tudi najemnik je šel k njemu: rekoč: — Kaj naj storim? Grajsčaka prosim in prosim, pa mi noče obnoviti najemnine. Moja žena pa vse noči premoli, da bi dobila otroka, pa je Bog noče uslišati.

Modrijan se zamisli in pravi: — Zanaprej moli ti, ženo pa pošlji na grad.

Kmalo po tistem je imel možak obnovljeno najemnino, žena mu je pa čez leto dni povila otroka.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJ VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Iz Slovenije.

Otvoritev poštnih nabiralnic v Dovškem in Kalifovcu.

Dne 16. avgusta se je otvorila v Dovškem (občina Senovo, politični okraj Brežice) poštna nabiralnica z uradnim nazivom Dovško. Istega dne se je otvorila tudi v kraju Kalifovec (občina Brežice, politični okraj Brežice) poštna nabiralnica z uradnim nazivom Kalifovec. Nabiralnici spadata v okraj poštnega urada Rajhenburg. V okoliš nabiralnice Dovsko spadajo sledeči kraji: Dovsko, Šedun, Brežice in Dobrova (vzhodni del), v okoliš nabiralnice Kalifovec pa kraji: Kalifovec, Leskovec, Stranje in Dobrova (zahodni del).

Iz rudarskih krogov.

Iz Trbovelj Neukrotljiva bolezen se razširja neprenehoma med rudarji v kolonijah. Letos dne 5. februarja je bilo od strani zdravnikov sporazumno z rudniško stanovanjsko komisijo pregledovanje rudarskih stanovanj. Vprašamo sedaj oba stranki, kaj da so že ukrenili v tej zadevi: kajti, kakor se vidi in sliši, je vse utihnilo. Ni čudno, da je občinska bolnišnica vedno prenapolnjena raznih bolnikov, ki so oboleli na griži, tifusu, kozah itd. Vseh teh bolnikov kar ne zmanjka pri nas. Najbolj je prizadeta v tem "Nova kolonija" (Zabja vas). Iz nje je vedno kak rudar v bolnišnici ali pa v cele družine. Kaj je temu vzrok? Vzrok se lahko najde, če se kdo le zanima za rudarje! Toda danes se ne zanima za nje ne družba, ki je bogatimo in si iz naših žubov spravljala dobiček v svoj žep, za tudi ne vlada, čeprav bi bila vlada dolžna, da bi podpirala delavce, ki smo vendar vsi državljani ne pa, da podpira tujerode, ki izkoriščajo naravnost na brut način naše domače delavstvo. Vprašamo: Kaj namerava družba napraviti iz starih kleti? Ali je pripravljena narediti delavstvu nove kleti, da ne bo treba spravljati živeža v navadne stare smradljive in plesnive barake? Kaj je tudi z vodo? Dve leti se že nepretrgoma dela in napravljajo se vodovodi, toda imamo že vedno isto nezdruživo vodo. Torej: Ali je pripravljena družba ukreniti vse te stvari in da bo delavstvo v tej koloniji imelo dobro pitno vodo in zdravo shranbo za živež, da ne bo živinska gnojica tekla okoli barak in po cesti? Družba na vse to resno opominjamo!

Boj proti organiziranemu delavstvu.

Iz Laskega piše nek pekovski pomočnik: Tukajšnji župan dr. Franjo Rož in nemškutarski pekovski mojster Fretze vodita boj proti organiziranemu delavstvu. Meseca julija 1920 je pri Fretzeju izbruhnila stavka pekovskih pomočnikov radi neupoštevanja naredbe deželne vlade o prepovedi nočne dela in radi jako nizke plače (tedensko 80—100 kron) pri napornem 10- do 16urnem delavnem času. Stavka je trpela tri dni ter se je končala le dogovorom z organizacijo potem, ko je Fretze sprejel v se točke zahtev. Plačal je tudi stavko, sprejel 6mesecni generalni pardon, da ne bo nikogar odpustil radi stavke ali organizacije. Zastopniku organizacije je obljubil, da mu pošlje drugi dan prepis pogodbe. Komaj mesec dni po stavki pa je odpustil zaupnika, češ, da primanjkuje dela, istočasno je pa dva nova pomočnika v delo sprejel! Osrednje družbo živilskih delavcev je potom dr. Srebrta vložilo tožbo za odškodnino. Fretze pa je potom dr. Roža začel nasprotovati. Skušala sta, da bi spor sploh zaspal, da bi sidiše na njega, pozabilo in ga dalo ad acta. Po vednem povpraševanju se je drži obnavljala po 9 mesecih v Laschem pred okrajnim kot obrtnim sodiščem. Fretze je že govoril pred obravnavo: "Rajši plačam odvnetiku 10.000 kron, kakor delavcem 5000!" Pek Fretze je skakal kakor norec celi dan, župan in odvnetik Rož pa je bil vesel, da ima ast zastopati ga.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrl M. Kolar, stolni dekan, kanonik, konzistorialni svetnik itd.

V novomeški ženski bolnišnici je umrla Olga Schiller, soproga nadučitelja v Črnomlju.

Srebrni jubilej.

Petindvajsetletnico mašniškega posvečenja oziroma mašniške službe so letos obhajali na Brezjah

na Gorenjskem sledeči duhovniki: sošoli: Jakob Benedičič, župnik v Črnem vrhu nad Polhovim gradcem; Jožef Erker, župnik v Mozeltju; Jožef Glibe, župnik v Goteineh; dr. Janez Gnidovec, misionar-lazarist v Ljubljani; Janez Godec, župnik v poklju; Alojzij Jarec, župnik v Hotedršici; dr. Jožef Jerše, profesor v Ljubljani; Peter Koprivec, župnik v Svibnem; Janez Mihelič, župnik v Zaplani; Jožef Novak, župnik v Dragatušu; Jožef Plantarič, dekan v Trebnju; Anton Plešič, župnik na Primorskem; Valentin Remškar, župnik v Sp. Logatu; Martin Škerjanec, župnik na Rakci; Jožef Svigelj, župnik v začasnem poklju; p. Adolf Čadež, frančiškan v Nazaretu, Stajersko.

V mariborski škofiji

so letos slavili zlato mašo: Jakob Čajkanj v Središču, Franc Cizej v Jelenju in Anzelum Alac v Mariboru — Štiridesetletnico duhovništva je obhajal arhidijakon Hrastelj v Konjicah.

Župnijo Marenberg

je dobil tamkajšnji provizor dr. Valentin Mörtl, bivši župnik na Koroškem

Surovo postopanje moža z ženo.

Iz Velike Bučne vasi. V naši vasi živi zakonska dvojica Marija in Janez Kopic. Žena je izročila vse svoje premoženje ob poroki pred dvema leti svojemu možu. Sedaj je pa z njo tako surovo postopala in je osuval, da je pred enim mesecem dobila splav, te dni pa jo je zaprl v sobo ter nabukal po obrazu in životu, da je bila vsa črna. Odsila je k svojememu delu in polegla cele dneve ter je njeno življenje v nevarnosti. Mož pa je prodal od hiše kravo, prašice, voz in perotino ter misli sedaj prodati še celo posestvo, tako da bosta žena in otrok prišla na beraško palico. Prepričani smo, da bo v ta kruti slučaj poseglo državno pravdnstvo in sodišče neusmiljeno moža zaslužno kaznovalo.

Škoda na poljih in travnikih.

Trpčna vročina zadnjih par tednov učinkuje seveda nadvse škurno na rast in dozorev poljskih sadežev. Po poljih in travnikih solnce kar žge. Posledice temu se že tudi povsod opazajo: Trava rjavi, posledica temu bo, da v jeseni ne bo dovolj otave, poljski pridelki (perje) venejo, dozorev zastaja in pridelek se bo zmanjšal povsod. Na ljubljanskem barju je zemlja suha kot goba.

Iz Savinske doline.

Suša je pri nas zelo huda. Kozna je postala že popolnoma rujava in se jo mora žeti za žirino, ker ni krme. Taka suša ne pomeni niti najstarejši ljudje. Trte pa umiču je peronospora. Kmet gleda s strahom v bodočnost.

Ulično razsvetljavo

je šlelil vpletati novomeški občinski svet. Za enkrat se namerava uvesti le 50—60 žarnic.

Poročil se je

v Naklem občespoustovani in daleč na okrog znani Ivan Tomazin, krojaški mojster v Strahinju.

Pretep na Toškem čelu.

Vse fantov je pilo v Jarocvi gostilni, na harmoniko jim je sviral posestnik Anton Dobnikar brezplačno. Ker so se pričeli fantje zabadati, je Dobnikar gostilno zapustil. Ko je jutraj ob 4. opravljal Dobnikar doma žirino, so pričeli fantje k njemu v hlev. Dobnikarja je udaril Franc Božič z železno palico po hrbtu, da je takoj padel na tla. Franc Prek, Anton Božič in Lovrene Zare so ga pa suvali z nogami po životu, trebuhu in glavi. Dobnikarja so nato odvedli v gostilno nazaj, kjer so ga še pretepali. Nadaljno dejanje se bo odigralo pred sodnijo.

Znižanje maksimalnih cen mesu.

Iz Maribora javljajo: Vsed pomankanja krme in ker mesarji ponujajo za žirino slabše kakovosti le 5—6 K, so pričeli nekateri okrajni na Stajerskem z zasilnim zakolom. Po gotovih običajih koljejo meso dvakrat na teden in je potem prodajajo po zelo nizkih cenah, vsek česar bo to vplivalo na cene mesu in bo mariborsko okrajno glavarstvo prisiljeno določiti nove nižje maksimalne cene za meso.

GLASLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik nezaposlanih smrtnih: JOHN MOVERN, 524 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N.S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

MAX KERZISNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOK MLADIĆ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FAANK SKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZOPICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravevalni odbor:

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilu: "Glas Naroda".

Vse stvari, tiskajo se urednik zaveza kakor tudi denarne pošiljke na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica spravevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

Asses. št. 278.

Ely, Minn., Sept. 1, 1921.

Poročilo umrlih članov, katerih posmrtnine so bile nakazane tekom meseca avgusta 1921.

Umrli brat, Joseph Majnarich, cert. št. 20741, član društva Vitezi Sv. Mihaela, št. 92, Rockdale, Ill. Umrli dne 31. decembra 1920. Vzrok smrti: jetika. Zavarovan je bil za \$500.00. Pristopil k Jednoti dne 26. marca 1920. (Ker omenjeni član ni bil član Jednote leto dni ob času smrti in ker je umrl za jetiko, se je nakazalo samo 50 odstotkov posmrtnine kakor pravila določajo.)

Umrli brat, John Babić, cert. št. 2261, član društva Sv. Janeza Krstnika, št. 71, Collinwood, Ohio. Umrli dne 24. julija 1921. Vzrok smrti: jetika. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 17. februarja 1904.

Umrli brat, Frank Skarpa, cert. št. 7570, član društva Sv. Petra in Pavla, št. 35, Lloydell, Pa. Umrli dne 10. avgusta 1921. Vzrok smrti: vodenica. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 28. oktobra 1917.

Tekom meseca avgusta je bilo izplačano kakor sledi:

Za posmrtnino članov	\$2,500.00
Za bolniško podporo in operacije	\$5,200.33
Za izredno podporo iz sklada onemoglih	\$ 60.00

Skupaj \$7,760.33

Z bratskim pozdravom

Joseph Fishler, gl. tajnik.

IZ URADA DRUŠTVA SV. ŠTEFANA, ŠT. 26, J. S. K. J.

Protest.

Pri redni seji društva sv. Štefana, št. 26, J. S. K. J., ki se je vršila dne 21. avgusta 1921, je članstvo našega društva sklenilo eroglasno protestirati proti kršenju enotnih pravil od strani glavnih uradnikov in osobito od strani glavnega blagajnika.

Glasom društvenih pravil, ne bi smel glavni blagajnik J. S. K. J. ob nobenem času imeti v eni banki več kot \$20,000.00. Jednotina denarja, čitali pa smo pred par tedni poročilo polletnega poslovanja naše Jednote iz katrega je bilo razvidno, da je imel glavni blagajnik George L. Brozich ob zaključku letošnjega polletnega poslovanja skoraj \$50,000.00 v njegovi banki, to je v First State Bank of Ely. Vprašamo:

1. Kdo je dovolil gl. blagajniku, da sme imeti v First State Bank of Ely več kot predpisanih dvajsetstisoč dolarjev?

2. Kaj poreče k temu gl. predsednik, kojega dolžnost je, da pazi na to, da se, tako glavni uradniki, kakor tudi člani ravna po pravilih?

3. Jeli glavni tajnik, ki je glavni poslovodja naše Jednote, dal o tem glavnemu odboru kako poročilo, in

4. Kaj je storil glede tega gl. nadzorni odbor, jeli imel o tem kako razpravo na svoji seji, in če je, zakaj se rezultat take razprave ni stavil v zapisnik. Naše društvo zahteva o tem javno razjasnjenje v jednotnem glasilu.

Pittsburgh, Pa., dne 21. avgusta 1921.

Anton Zbašnik, predsednik.

Joseph Pogačar, tajnik.

John Balkovec, blagajnik.

POJASNILO GLAVNEGA TAJNIKA.

Predstojeci protest smo sprejeli od društva Sv. Štefana, št. 26, Pittsburgh, Pa., z zahtevo, da se ga priobči v glasilu Jednote. Ker je društvo poslalo protest na glavni urad, namesto na uredništvo glasila, je tako dana prilika, da se zredva povoljno pojasni istočasno, ko se protest probi. Za to prijaznost se prej omenjenu društvu zahvaljujem. Ako bi bil protest priobčen brez potrebnega pojasnila, bi moglo razburjati članstvo. Torej k stvari:

Z dnem 30. junija, ko smo zaključili šestmesečno poročilo, je znašala čista uloga na First State Bank \$33,723.76 ali \$13,723.76 več kakor pravila določajo. Vzrok, da se ni pred 30. junijem investiralo tega prebitka v bonde (obveznice) je: ker investiranje se je odobravalo med uradniki korespondenčnim putem, ko se pa ni mogel doseči sporazum, se je investiranje odgodilo do polletne seje, radi česar je za par tednov bančna uloga prekašala maksimalno dovoljeno svoto v pravilih.

Ker sem previdel, da je preveč denarja v eni banki, sem obve-

stil glavni in nadzorni odbor, da se mora vršiti revizija in polletna seja en teden dni poprej kakor je bilo prvotno nameravano. Kot gl. tajnik, sem vsaki mesec posebej obvestil predsednika nadzornega odbora, koliko znaša čista vloga na banki koncem vsakega meseca. Iz zapisnika je jasno razvidno, da je odbor takoj zavezal potrebne korake, da se je zadostilo zahtevi pravil. Prva točka dnevnega reda je bila investiranje. Iz First State Bank, na kateri je bilo preveč vložnega, se je takoj odvzelo okrog \$20,000.00. Prijeti se večkrat, da je momentalno preveč denarja na banki, kar se pa ne more smatrati kot kršenje pravil. Na primer, ako se sklone za investirati večjo svoto denarja v bonde, se mora prenesti denar iz drugih bank na čekovni račun, da se zamore bonde plačati.

Ker se je na polletni seji vse potrebno ukrenilo, da se je vloga na First State Bank znižala na \$13,644.60 in ker je sklenjeno, da se prihratek blagajne sproti investira, je upati, da bo zadovoljivo za vse članstvo.

Zadevo sem v splošnem pojasnil, kar upam, da bo zadostovalo. Na vprašanja št. 1 in št. 2, pa ne odgovorjam, ker se isto tiče dveh posameznih uradnikov in ker je v splošnem vse potrebno pojasnjeno. Z bratskim pozdravom

Joseph Fishler, gl. tajnik.

Dopisi.

Barberton, Ohio.

V Prosveti 11. avgusta v št. 185 ko kakega kandidata dobi za pripona Martin Železnikar z dopisom, ko je hotel se kot dečko v selo, da se dobro spominja, kako je učitelj svaril učence, naj se vaučejo laži itd.

Železnikar zavija v svojem dopisu in sramoti sbrata A. Okoliša, tajnika društva sv. Martina št. 44 JSKJ.

Jaz ne bi odgovarjal na dopis Železnikarja, pa kot društvenega predsednika me veže dolžnost, da zastopam društvo na zunanji in znotraj ter moram skrbeti za proevit in napredek društva.

A. Okoliš je mož poštenjak, naj si bo pri društvu ali izven društva. On je mož in oče dveh otrok ter priljubljen tu v Barbertonu in tudi spoštovan vreden. On je mož, ki je zmožen angleščine v govoru in pisavi in kot tak je že marsikateremu pomagal brezplačno. Kaj takega naredi le poštenjak.

Ni moj namen, da bi sramotil ali v slabo ime postavil SNPJ, kakor Martin Železnikar sramoti JSKJ in tajnika društva sv. Martina št. 44, kakor tudi predsednika društva.

Ali je to pošteno od M. Železnikarja kot člana društva sv. Martina št. 44 JSKJ in člana ter H. porotnika SNPJ? On bi moral toliko na svojo osebo držati, da ne bi sramotil poštenih ljudi v javnosti kot jih Železnikar. H. glavni porotnik SNPJ. On sam sebe blamira, ko očita Okoliša, da je bil eklektičen itd. Ni moja briga, kaj da je ta ali oni, ker jaz nimam ničesar za Okolišem, kar se tiče cerkvenih reči. Mene ne briga, če je on dober katoličan, kakor tudi me ne briga za Železnikarja, če je slab socijalist. Samo toliko, kar se tiče verske politike: Železnikar pošilja otroke v katoliško šolo, otroci in njegova žena gredo vsako nedeljo v cerkev in opravljajo vse cerkvene ceremonije. Torej naj članstvo inčutatelji sami sodijo, kakšna dečka je Železnikar. On sam pošilja svoje otroke v katoliško šolo in cerkev. Zakaj si potem proti cerkvi in sramotiš poštene ljudi v javnosti?

Železnikar tudi opisuje neki iz vleček zapisnika nekega društva, namreč, da se predsednik prikladi in poroča nekako pritožbo proti agitatorju JSKJ, češ, da je imel nice.

Dobra agitacija in vsaka dobra beseda dober sad rodi. Tako je. Jaz sem že o tem prepričan, zato to trdim in bom še vnaprej. Torej organizator društva št. 20 je pridobil že gotovo število članov in članice za JSKJ in tudi je dotičnemu predsedniku, da postavi stražo in Železnikarju natakne največjo čelado na glavo, da mu bo segala do nosu.

Torej, Martin, na ta odstavek ti jaz odgovorim namesto agitatorja. Res, bili so ne trije, štirje se bili in A. Okoliš kot agitator je bil na društveno sejo povabljen. Dva sta prišla iz stare domovine in en brat od teh je pa bil že par let tukaj in drugi je bil njegov sed; obadva vendar sosedu dotičnega predsednika. Kako, da jih oni ni že poprej vpisal v vaše društvo? Torej, Železnikar, ali misliš, šta. Seveda, jaz sem obljubil, ker

da bo Okoliš tebe vprašal, če lahko kakega kandidata dobi za pripona, če je povabljen?

Ravno tako tudi Železnikar zavija, kako je prišel meseca marca na društveno sejo in da ni psoval društvinih uradnikov, mene in tajnika. Takoj, ko je stopil Železnikar v dvorano, je plačal društveni assessment. Kar se tiče društvene in jednotine stvari, je bilo že vse prej dokončano. Ko je pa sbrat tajnik klical člane, je pa Železnikarja nekako zbudilo ter zažabi društvini zapisnik in ga nekoliko časa prebrača. Poem, ko je uvidel, da je dosti novih članov pristopilo k društvu, ko nje ni bilo na sejah, se začne jeziti na tajnika, da zapisnik ni podpisal od društvenega predsednika. Nato sem mu jaz odgovoril, da ga se lahko podpisem! Nato Železnikar prične kričati kot jesihar in tajnika psovati s farskim podrepnikom, sleparjem, goljufom itd. Ali ni to resnica in sramota za tebe, ki se šteješ, da si glavni uradnik napredne organizacije? Zakaj lažeš v javnost? Nato sem ga jaz opozoril, naj miruje in da se mu ni treba tako razburjati, če društvo napreduje, in če tajnik kot organizator za društvo agita, je prav, saj to je njegova dolžnost, ter njega kot člana društva bi moral se veseliti da društvo napreduje. Nato sem dobil jako lep odgovor: "Kaj boš ti meni govoril! Jaz bom vas naučil, kako boste uradovali! Kaj bo, če Jednota plačuje po dva dolara od vsakega novega člana?" itd. Tedaj, ko se je tako izrazil, sem mu pa svetoval, če se mu JSKJ, ne dopade, naj pusti ali pa odstopi.

Martin piše, da sem jaz njemu odgovoril, da se bo vodilo naprej, kakor bomo mi hoteli. Železnikar, jaz sem ti le pojasnil, da pri društvu sv. Martina se bo vodilo in zborovalo po pravilih JSKJ, ne pa po pravilih SNPJ, tako kot Martin misli.

John Balant, predsednik društva sv. Martina št. 44 JSKJ.

Gilbert, Minn.

Raduje se mi srec, ker kljub slabim delavskim razmeram naše društvo sv. Jožefa št. 20 in društvo sv. Ane št. 133 JSKJ, se vedno pridobivata nove člane in članice.

Dobra agitacija in vsaka dobra beseda dober sad rodi. Tako je. Jaz sem že o tem prepričan, zato to trdim in bom še vnaprej. Torej organizator društva št. 20 je pridobil že gotovo število članov in članice za JSKJ in tudi je dotičnemu predsedniku, da postavi stražo in Železnikarju natakne največjo čelado na glavo, da mu bo segala do nosu.

Torej, Martin, na ta odstavek ti jaz odgovorim namesto agitatorja. Res, bili so ne trije, štirje se bili in A. Okoliš kot agitator je bil na društveno sejo povabljen. Dva sta prišla iz stare domovine in en brat od teh je pa bil že par let tukaj in drugi je bil njegov sed; obadva vendar sosedu dotičnega predsednika. Kako, da jih oni ni že poprej vpisal v vaše društvo? Torej, Železnikar, ali misliš, šta. Seveda, jaz sem obljubil, ker

da bo Okoliš tebe vprašal, če lahko kakega kandidata dobi za pripona, če je povabljen?

Ravno tako tudi Železnikar zavija, kako je prišel meseca marca na društveno sejo in da ni psoval društvinih uradnikov, mene in tajnika. Takoj, ko je stopil Železnikar v dvorano, je plačal društveni assessment. Kar se tiče društvene in jednotine stvari, je bilo že vse prej dokončano. Ko je pa sbrat tajnik klical člane, je pa Železnikarja nekako zbudilo ter zažabi društvini zapisnik in ga nekoliko časa prebrača. Poem, ko je uvidel, da je dosti novih članov pristopilo k društvu, ko nje ni bilo na sejah, se začne jeziti na tajnika, da zapisnik ni podpisal od društvenega predsednika. Nato sem mu jaz odgovoril, da ga se lahko podpisem! Nato Železnikar prične kričati kot jesihar in tajnika psovati s farskim podrepnikom, sleparjem, goljufom itd. Ali ni to resnica in sramota za tebe, ki se šteješ, da si glavni uradnik napredne organizacije? Zakaj lažeš v javnost? Nato sem ga jaz opozoril, naj miruje in da se mu ni treba tako razburjati, če društvo napreduje, in če tajnik kot organizator za društvo agita, je prav, saj to je njegova dolžnost, ter njega kot člana društva bi moral se veseliti da društvo napreduje. Nato sem dobil jako lep odgovor: "Kaj boš ti meni govoril! Jaz bom vas naučil, kako boste uradovali! Kaj bo, če Jednota plačuje po dva dolara od vsakega novega člana?" itd. Tedaj, ko se je tako izrazil, sem mu pa svetoval, če se mu JSKJ, ne dopade, naj pusti ali pa odstopi.

Martin piše, da sem jaz njemu odgovoril, da se bo vodilo naprej, kakor bomo mi hoteli. Železnikar, jaz sem ti le pojasnil, da pri društvu sv. Martina se bo vodilo in zborovalo po pravilih JSKJ, ne pa po pravilih SNPJ, tako kot Martin misli.

John Balant, predsednik društva sv. Martina št. 44 JSKJ.

Raduje se mi srec, ker kljub slabim delavskim razmeram naše društvo sv. Jožefa št. 20 in društvo sv. Ane št. 133 JSKJ, se vedno pridobivata nove člane in članice.

Dobra agitacija in vsaka dobra beseda dober sad rodi. Tako je. Jaz sem že o tem prepričan, zato to trdim in bom še vnaprej. Torej organizator društva št. 20 je pridobil že gotovo število članov in članice za JSKJ in tudi je dotičnemu predsedniku, da postavi stražo in Železnikarju natakne največjo čelado na glavo, da mu bo segala do nosu.

Torej, Martin, na ta odstavek ti jaz odgovorim namesto agitatorja. Res, bili so ne trije, štirje se bili in A. Okoliš kot agitator je bil na društveno sejo povabljen. Dva sta prišla iz stare domovine in en brat od teh je pa bil že par let tukaj in drugi je bil njegov sed; obadva vendar sosedu dotičnega predsednika. Kako, da jih oni ni že poprej vpisal v vaše društvo? Torej, Železnikar, ali misliš, šta. Seveda, jaz sem obljubil, ker

Iz dežele tisočerih jezer.

V ostri zimi, ko snežna burja žvižga okoli voglov, radi čujemo o solnčenem jugu, kjer šume kraljeve palme, zore sladke oranže in tisočere cvetke polnijo vrak z opojnim vonjem. Kadar pa pritiska vročina pasjih dni, z naslado poslušamo ali čitamo opise severnih krajev o senčnatih gozdovih, o ribolovu v bitrih gorskih potokih ali na hladnih jezerih, ki pa kljub vsej svoji milini spravijo človeka pod odejo.

Ne bo torej odveč, ako se enkrat napišem nekaj malega za o ne čitatelje, katere duši vročina pasjih dni.

V južnem in jugozapadnem delu države Minnesota je kmetijsko dobro razvito v severnem delu so pa največ rudokopi, gozdovi in jezera. Slovenci, katerih je v Minnesoti več tisoč, naselje ni so večinoma v severnem delu, v takozvanem železnem okrožju. Precejšen kos države Minnesote je raztresen po Ameriki in Evropi, v obliki železa. Da niso tu goji na severu tako bogati železni rudniki, bi bil ta del države gotovo zelo malo obljuden, ker kmetijstvo, v večjem obsegu, — svet ni prikladen, deloma, ker je precej gričast ali kamenit ali pa močvirjen, deloma radi dolge in

sem upal, da se bomo ob seji spoznale, da bi take člane zalagali iz društvene blagajne. Ker se pa še vedno dobje člani pri društvih, da tisočjo blagajno kot svoj lastni denar, se pa nismo spoznale. Torej prizadejte prosim, dajte se takoj zgledati, ker ako ne, veste, kaj sledi, suspendacija in še celo črtanje. Meni je nemogoče zalagati predolgo, ako bi pa iz društvene blagajne pomagali dobrim članom, je pa drugače. Ako bi glede tega dolga popihal kdo v stari kraj, pa naj gre k vragu! Je pa resnica, da bi lažje trpelo 131 članov in članice kakor pa ravno tajnik.

Kar se tiče dejstva, da sem že pridobil čez 50 novih članov in članice, ne smete misliti, da je začetni, ali da ne smemo nobenega več pridobiti. Le še z njimi v našo sredo, bom potem še bolj vesel!

Tudi prosim one, kateri pošiljate otroke, da prinesejo denar za assessment, naj to storijo pred sejo, ker ko se seja odpre, potem ne bo nobeden sprejet v dvorano, dokler se ne začne denar pobirati, ker jaz hočem imeti red pri sejah.

Z bratskim pozdravom vam predam

Louis Vessel, tajnik.

Naznanila.

Braddock, Pa.

Članom društva sv. Alojzija št. 31 JSKJ, se naznanja, da je društvo težko upravljal, ker se ne kateri tako malo zanimajo, ali nočejo plačevati mesečnih prispevkov pravočasno, kakor pravila določajo. Eden ali drugi mi reče: saj sem lahko dolžan 3 mesece. Tisti člani, ki tako mislijo, naj preberejo to-le: Ako kateri ne plača do 25. v mesecu, mora biti suspendiran prvi mesec iz bolniške podpore, drugi mesec iz posmrtnine, tretji mesec pa popolnoma črtan. Tisti, ki ne verjamete temu, čitajte pravila. Tisti člani, ki jih doleti, da so izobčeni, naj se ne jezijo na tajnika, da jim je on kriv.

Obenem opozorim oddaljene člane, ki so jim potni listi potekli, kakor tudi one, ki jih niso še nobenkrat imeli, da se preskrbijo z njimi, ker to pravila zahtevajo. Nadalje ste vsi člani in članice prošeni, da se v največjem številu vdeležite prihodnje seje dne 18. septembra, to je tretjo nedeljo v mesecu, ker imamo nekaj važnega za rešiti. Ako se ne vdeležite seje, kadar je čas za kako stvar rešiti, potem ni treba oporekati, kadar je predlog odglasovan.

Pozdrav vsem članom in članicam JSKJ.

Martin Hudale, tajnik.

Obenem opozorim oddaljene člane, ki so jim potni listi potekli, kakor tudi one, ki jih niso še nobenkrat imeli, da se preskrbijo z njimi, ker to pravila zahtevajo. Nadalje ste vsi člani in članice prošeni, da se v največjem številu vdeležite prihodnje seje dne 18. septembra, to je tretjo nedeljo v mesecu, ker imamo nekaj važnega za rešiti. Ako se ne vdeležite seje, kadar je čas za kako stvar rešiti, potem ni treba oporekati, kadar je predlog odglasovan.

Pozdrav vsem članom in članicam JSKJ.

Martin Hudale, tajnik.

Obenem opozorim oddaljene člane, ki so jim potni listi potekli, kakor tudi one, ki jih niso še nobenkrat imeli, da se preskrbijo z njimi, ker to pravila zahtevajo. Nadalje ste vsi člani in članice prošeni, da se v največjem številu vdeležite prihodnje seje dne 18. septembra, to je tretjo nedeljo v mesecu, ker imamo nekaj važnega za rešiti. Ako se ne vdeležite seje, kadar je čas za kako stvar rešiti, potem ni treba oporekati, kadar je predlog odglasovan.

Pozdrav vsem članom in članicam JSKJ.

Martin Hudale, tajnik.

bil modern, družba pa pisana in zabavna. Nekako do pol pota je šlo all right, tam šlo se pa naveličali pešene ceste in sli pogledat kako je kaj v jarku. Bilo je melko, jagod in borovnic pa nobenih. Avtomobil smo pustili v jarku, da ga malo prva jeza mine, ker ranjen ni bil nič kakor tudi mi ne. Poslali smo po avto-medicine, ki ga je z lepimi obljubami in dobrim vzgledom spravil na cesto. Jaz sem se pa trudil, da pomirim svoje sopotnike in sem jim citiral ono Zupancicevo:

"Ej kako lepo je biti mlad, Pa peljati k maši se s tetami, Pa imeti v srečo mnogo rad In grčev vse polno, a kesanja nič."

Skozi zlato jutro žvižga bič, (Kaj zato, če šli smo v — "ditch").

Zanimivost teh krajev so tisočera jezera, s katerimi je prepleten velik del države. S canoe se lahko pride po njih prav v Canada. V mnogo kraje je mogoče priti edinele na ta način, ker ni nikakih potov. Seveda so tam še gozdovi, katerih se sekira še ni dotaknila, kjer ni nič nenavadnega videti čredo severnih jelenov ali srn; pa tudi na medveda ali bobra se naleti. Dostikrat gre na pot večja ali manjša družba, za več tednov. Nekaj živil vzamejo seboj, v ostalem so pa odvisni od rib in divjačine.

Čudovito lepo je poletje tu gori na severu. Dnevi so ravno prav gorki, noči pa hladne, da se prav prijetno spi. Zrak je čist, kot kristal, vse naokoli pa samo šepetanje belih brez, parfum elegantnih jelk in smrek, ali pa pljuskanje jezera. Gozdovi in trate ohranijo svoje svoje zeleno barvo, do prve slane, ki pride navadno v septembru. Ker ni hude vročine, obdrži zelenje pomladno svežost prav do jeseni.

In kaj je lepšega kot gozd! — Vzameš knjigo ali puško in ležeš v gozd brez čelja in namena. Tisočero življenje kipi vse naokoli od maha komaj vidne cvetke, pa do ponosne breze, od malega žužka ali žabice, pa do zajca, divje kokoši ali srnjaka. Sedeš na parobek ali tratice, "kjer nikogar ni, le drhtenje rosnatih travi, smrek šumenje iz daljav", kot pravi pesnik, in sanjaš in občuduješ to krasno naravo. Mislim, da ni človeka, ki ne bi ljubil dreva. V naši krvi je ta ljubezen ker so naši predniki pač milijone let živeli v gozdih. Zdi se ti, da greš domov, nekam, kjer si svoboden, srecen in varen, če greš v gozd. Drevesa, ki stezejo nad teboj svoje veje, se ti zdijo, kot dobi prijatelji, ki te čuvajo, branijo in blagoslovajo.

Ne vem, kako bi se mi dopadli ti kraji, če bi ogrebal slavno minnesotsko zimo, takole 35 ali 40 pod zero, ampak junija, julija in avgusta je tu krasno. Posebno zadnja dva meseca je ta košček naše nove domovine naravnost očarljiv. Neka sladka melanholija se dviga iz tisočerih jezer, neka tiha milina diha iz bujnozelenih gozdov. Kratka, le nekaj mesecev trajajoča, je ta lepota, zato je menda tako otopo sladka.

Kdor je enkrat zrl ta skrivnostna jezera, skrita med bujnim zelenjem, kdor je enkrat čul šumenje teh gozdov, ne bo nikdar pozabil teh krajev. Posebno v poletni vročini vleka ga bo neka tajna sila proti deželi, katero obseva čudoviti severni sij, v tihe gozdne soteske ali k zalivom, kjer se deviško bele breze ogledujejo v jezerski gladini. Saj: "The sun shines brighter, the moonlight is whiter, and your burdens are lighter, the stars are thicker, the fish bite quicker, and water's finest liquor, heaven seems nearer, your honey is dearer, and the skies are clearer — out in Minnesota!"

Anton J. Terbovec.

Poročil se je

v Ljubljani glavni urednik mariborskega "Tabor" Radivoj Rehhar z gđ. Marijo Pimčohovo, učiteljico v Mariboru.

Velike apnenice

zgradi Franc Kralj v Črncmju. Z zgradbami so že pričeli.

Strašni prizori ob reki Volgi.

Poroča Gibbons.

Na krovu parnika na Volgi, 6. septembra. — Matuška Volga, kot ji pravijo Rusi, teče mirno in hladno skozi deželo obupa.

Ob reki navzgor od Samare, glavnega mesta bede, se vije skozi zelene griče smrečja in borovcev, pomešanih, sempatam z brezami. Suša je položila svojo roko tudi na te obronke. Vseposod so rdeče-rjave lise. Obronki prehajajo ob reki v sipine in plitvine ter prekinjajo enakomernost bregov.

Majhni rečni čolni z velikimi rili ter plošnatim krovom, vozi-jo po reki in ljudje, ki stoje na teh čolnih so kot ljudje iz časov Fenicianov.

Le malo naselbin je na bregovih in še te so večinoma zapuščene. Od časa do časa smo opazili male skupine ljudi, ki so hodili po bregu — suhe, raztrgane postave, opirajoče se na palice ter strmeče na parnik, ki je nosil seboj zalogo živit.

Bilo je pozno popoldne, ko je zavil parnik krog ovinka ter se približal postaji pri Stavropolu, katera se nahaja na vzhodnem bregu.

Na peščenih obronkih sta bila le dva predmeta, ki sta se oddaljala od ozemlja. Majhna kočja ter šotor. Ob bregu se je gibalo semtertja kakih petdeset človeških bitij.

Ko se je naš čoln počasi približal bregu, so se jele prikazovati med drevjem še nadaljne postave. Nad drevjem se je dvigal dim.

To so bili možki in ženske, ki so skoraj vse nosile v naročjih dojenčke. Ljudje so prihajali po bregu ter se sempatam ozirali proti gozdu, iz katerega so prihajale nadaljne postave. Na bregu je bilo več sto ljudi, ko je naš parnik pristal. Odšel sem na breg s tolmračem ter governerjevimi tajniki.

Večina žensk je nosila dolge kožuhe iz ovčje kože. Otroci so bili večidel nagi in matere so jih imele pod svojimi kožuhmi.

Možki so bili visoki, suhi ter divji, čeprav so bile njih oči neizrečeno žalostne. Njih lasje so rasti globoko v čelo in vsled tega so bili podobni ovčarskim psom. Nosili so ohlapne srajce, zakrpane, a čiste ter zelo obnošene hlače ali pa hlače iz žakijev. Na nogah so imeli copate iz rečne trave in eni ter povezane z vrvo.

Otroci, ki so stali poleg možkih in žensk, so imeli na sebi vsakovrstne krpe in enije, ali so pa bili čisto nagi.

Vsi so molčali, ko smo stopili mednje.

— Tovariši, ali prinašate hrane? Mi smo lačni.

To je rekel z mirnim glasom, velik črnobrad kmet, ki se je prekrizal, predno je vprašal.

Oči vseh navzočih, stojelih za njim, so se tedaj obrnile na governerjevega tajnika, ko je slednji odgovoril:

— Tovariši jaz vam ne prinašam hrane, ker ni nobene hrane v Samari.

— Potem nas odvedite iz te peščene luknje, kjer umiramo gladu.

— Tega ne morem storiti, kajti tukaj vam je dosti boljše kot v mestu, kjer je na tisoče ljudi in kjer vlada kuga. Tukaj sicer ni mate kruha, a oni v Samari nimajo čistejšega zraka, dreves in vode.

Upanje je umrlo v njihovih očeh kot senca, ki pade na zemljo, ko zagrnejo oblaki sonce. Nubenega glasu pritožbe pa ni bilo čuti iz ust teh stradalajočih revežev, ko so čuli zastopnika vlade izgovoriti njih smrtno obsodbo.

— Jaz vam morem prinesiti le besede upanja, in privedel sem seboj tudi štiri Amerikance, ki se hočejo prepricati o vaši bedi ter poslati svojemu narodu poročilo o vsem, kar so videli, da vam bodo potem z onstran morja pomagali.

To so bile njegove zadnje besede.

Nekateri so se enostavno obrnili ter odšli preko peska med drev-je. Drugi pa so se pričeli gledati. Le malo besed je bilo izrečenih, kajti tajnik jim je dosti razloženo povedal, da ni prinesel seboj hrane. Vsled tega jim ni preostajalo ničesar drugega kot sedeti na pesku ter čakati smrti. Jaz in neki spremljevalec sva sledila onim, ki so odšli po obronku, odkoder je prihajal duh po gorečem lesu.

Tam sva videla ženske, sedeče na tleh in nastlanjajoče se na drevje ter držeče v naročjih majhna človeška bitja, ki so zaman skušala srkati življenjsko, moč iz praznih prsi.

Starejši otroci pa so polegali naokrog pod kosi platna z mirnimi in široko odprtimi očmi. Stare ženske pa so mele posušeno listje ter delale na ta način zelen prah, ki je služil kot nadomestilo za moko. Stari možje z belimi patialhalskimi bradami so mešali z dolgimi lesenimi žlicami neko zmes v loncih ter z velikim užitek-om zavijali čudno jed.

Neka mlada ženska z velikimi okroglimi očmi, ki so blestele kot morejo blesteti le oči matere, ni je pomignila ter me povedla v malo ograjo, napravljeno iz vej, kjer je ležal tri leta star otrok na hrbtu ter zrl nepremično proti nebu. Otrokovo telo je bilo pokrito z blazino, preko katere je ležala odeja, vsled česar je stal trebih več čevljev višje kot pa glava. Mati je odstranila odejo ter dvignila nagega otroka. Strašni prizor se nama je nudil. Preko trebuha je bilo dete tako de-helo kot je bilo visoko. Noge in roke so bile suhe in celo telo je bilo napihnjeno kot balon. Otrok je bil še živ, a na prvi pogled je bilo jasno, da ga ni mogoče več rešiti.

Dete ni moglo ničesar več zav-žiti. Njegovo telo je bilo polno mastne ilovice, ki se oprizema zob kot surovo testo, ki pa vendar po-tolaži in prežene glad v želodcu.

Ta ilovica, katero zavijajo ti ljudje, je neprebavna ter ostane v črevesu z vsem, kar zavžijejo za njo. Kmalu nato se pojavi oteklini obenem z velikanskimi masami glist. Ostalo telo prične počasi odmirati in edina uteha je v takem slučaju smrt.

Tolmač in jaz sva sedla na pe-sek poleg nekega starega moža, kojega lice je bilo podobno Kri-stusu, z dolgimi lasmi in dolgi-brado, še vedno črno, dasiravno pretkano s srebrnimi nitkami. Maj-

položaju kot mi in sedaj smo tu kaj ob reki. Mislim, da se bomo vstavili tukaj.

— Eno hčer in dva unuka sem pokopal v zadnjih desetih dneh. Tam, tovariš, sredi drevja, vidiš lahko tri križe, ki sem jih napra-vil iz vej. Izkopali smo plitvo jamo v pesku in tam počivajo se-daj, dočim živimo mi in trpimo.

— Vem pa, da ne bo dolgo tr-jalo. Kmalu bom umrl ter sem že sklenil svoj račun z Bogom. Bolj-se pa bi bilo, da sem umrl prej-šnje leto, še boljše, da se splo-t nisem nikdar rodil kot da vidim te dni grozote ter umiranje svo-jih otrok.

— Tukaj je moja mala Katrin-ka. Ti vidiš, tovariš, te bele pe-ge pod njenimi očmi in se širi-je. Tudi pri prejšnjih sem opazil isto. To je znamenje smrti. Poglej ne-je otekle noge, ki postajajo že črne, ker ni v telesu več zdrave krvi in v sreč moči, da bi poga-njalo kri skozi telo. Ona umira se-daj. Nič več ne zahteva hrane. Ne bo doživela večera. Ko bo prišel konec, jo bom položil preko ma-tere.

Vsak dan je več križev med drevjem in vsak dan nas vede bližje k času, ko bomo tudi mi za-spali za vedno. Mogoče je boljše tako.

— Celo svoje življenje sem bil ponosen nase in na svoje delo ter sem živel po naukih cerkve. Še vedno sem ponosen nase in na svoje tovariše, ki črpamo življe-nje iz grude, ki prehranjamo vas in ves svet, ki smo temelj celega sveta. Pustiti poginuti nas, in va-ša mesta se bodo združila v prah.

— Pozdravljam te, tovariš ter upam, da bodo prišla živila z on-traj morja. Ne mislim, da bom še živ, ko bodo dospela. Našli me bo-te tam med križi. Moje mesto bodo zavzeli drugi, ki prihajajo iz vseh notranjih krajev. V dese-tih tednih bo Volga zamrznila in potem je vsaka pomoč za nas od-več.

Par sto korakov od teh umira-jočih bitij pa je bilo naprodaj kruha, surovega masla, nekaj jaje in pečena kokoš. Te zaloge so kupili bolj srečni ljudje, ki so imeli še toliko denarja.

Mi štirje Amerikanci smo ku-pili na ladji petinasedemdeset fun-tov kruha, ki nas je stal 250 ti-siće rubljev oziroma osem dolar-jev. Bilo je skoraj tema, ko smo kupili ta kruh, in velika svetilka s parnika je stala na dveh mizah na pesku, kjer je kapitan rezal kruh ter ga delil. Ljudje so se zgrinjali krog mize ter segali po-blepno po črnih kosih. Solze so prišle materam v oči, ko so da-jale otrokom to povsem nepriča-kovano hrano. Na ta način smo razdelili 372 kosov črnega kruha, ki je izginil v trenutku.

Še šestdeset jih je čakalo v vr-sti, pa niso dobili ničesar. Posla-li smo jezdeca v štiri milje od-daljeno mesto, kjer je kupil 30 funtov kruha, katerega smo eno-uro pozneje razdelili med teh 60 ljudi.

To je bila prva razdelitev ame-riške pomožne akcije v pokraji-nač ob Volgi, vendar pa smo ve-deli, da ne moremo s tem nič ko-ristiti.

Mi, ki smo dali vsakemu posa-meniku kosček kruha, si nismo mogli predstavljati, kako brezpo-čembna je ta pomoč za ljudi, ki so že toliko časa brez vsake prave hrane.

Pozno naslednjega dne popel-dne, ko so prišli naši izvoščeki iz sosednjih vasi, so stradalajoči zno-va prišli ter se postavili v tri vr-ste: v prvi otroci, v drugi mate-rije z dojenčki, v tretji možiki. Raz-delili smo zopet črnega kruha za petsto tisoč rubljev in na vsakega je prišlo pol funta.

Prizadevali smo si, da ne vidi-mo solza, ki so tekale po licih ob-darjenih. Več kot enkrat smo dvig-nili s tal žensko, ki se je vrgla na tla ter hotela objeti naše no-ge.

S pomočjo tolmoča smo tolma-čili tem ljudem, da Amerikanci ne ljubijo takih pozdravov.

Anglež je iznašel aeroplan, ki ima shrambo za gazolin v krilih. Iznajdba se bo baje dobro obnesla.

O vzgoji in samovzgoji.

Človek se vzgaja v sem, kar dela, v vsem, kar v svojem življenju doživlja. Predvsem je vzgojenega pomena človekovo važ-nosti je povsod smisel, z njim v zvezi pa tudi način, kako vsak doživlja pojmuje. So pa dogodki v življenju, ki se dajo pojmovati samo na en način; a so tudi taki, ki puščajo glede pojmovanja po-polnoma prosto razlago. Pred te-mi stoji človek na prvi mah ved-ec neodločen; odločiti se mora še sam. Način in smisel njegove odločitve pa ti pokaže, kakšnega kova je njegovo naziranje, kak-šne vrednosti njegovo življenje.

Dejal sem, da je važno in tel-tno za vzgojo, ali da se izrazim popolneje za samovzgojo člo-veka vse, kar doživlja, pa prav vse, brez izjeme. Vzgoja vsako-gar je odvisna od mnogoterih vplivov; v prvi vrsti od okoli-čin brez upravičenosti med ljudmi izrek, da je vsak človek produkt svoje okolice — njenih vplivov, časa in razmer, v katerih živi. To velja seveda samo relativno, "na debelo vzeto", ker izjeme pozna življenje povsod in jim odpira, čeprav ozke, izhode.

Prvo vzgojo dobi človek pri starših. Vsak človek je torej ne le telesni, marveč tudi duševni svojih roditeljev. Oni so prvi, ki ga učijo spoznavati elemente nje-govega poznejšega življenja. Ta-ko ga učijo moliti, misliti na Bo-ga, da bo dobro delal; strašijo ga z rogatim hudobcem, da se bo ugibal zla. Navajajo ga dalje na ljudi, na sprejemanje vtisov, na presojanje pojavov; vse to so temelji in stebri vzgoje.

Ko otrok deloma doraste, ga starši v kakršnikoli obliki prepu-ste v vzgojo drugim, pozneje pa samim sebi. Neroditelji vzgajajo zaupno jim mladino kolektivno, skupno, v smislu socialnosti. Za-to postane njihova žrtev marsi-katera duša, ki bi se v slučaju individualne vzgoje drugače raz-vila. Upravičena so n. pr. zatrje-vanja, da šola (najbolj srednja šola) ubija individualiteto; to je res, prav pa ni. Tudi je po drugi strani resnica, da se močni poja-vi individualnosti ne morejo ubiti, ker se ubiti ne ajo; ali škoda na-pravlja šola kljub temu s svojo kolektivno vzgojo vseeno veliko.

Pride po šoli čas, ko stopi člo-vek v življenje in je prepuščen samemu sebi. Velika večina ljudi meni, da prihajajo v življenje že kot celi, zreli, dovršeni ljudje; in se nič ne uče od življenja, ne vzgajajo se dalje. Žalibog, ti ljudje pravega smisla življenja ne umejo, ne poznajo. Zakaj prava vzgoja pri vsakem posamezniku začne šele tam, kjer so vzgojeval-

Ko je bilo konec delitve, smo se vrnili mimo velikega šotora katerega smo ob prihodu opazili na bregu Volge. Tam je stal vojak na straži ter se naslanjal na puško in kadil ci-gareto.

— Kaj je v tem šotoru? — je vprašal governerjev tajnik.

— Čudno se mi zdi, da tega ne veste, ko ste vendar že dva dni tukaj, — je rekel vojak. — Tu-kaj je tristo šest ton žita za pri-hodnje setev.

In ti ljudje umirajo tukaj! En vojak vendar ne more zadržati šeststo stradalajočih človeških bi-tij. — Zakaj se niso že zdavnaj polastili tega žita? — sem vpra-šal jaz.

— Potem ne poznate Rusije, — je odvrnil tajnik. — Žito za pri-hodnje setev je sveto. Ti strada-joči morda ne bodo čakali že-tve, a seme mora ostati za pre-živele. To je že v naravi onih, ki ljubijo svojo grudo.

Ko je odplul parnik na sredo reke, so stali stradalajoči ob bre-gu ter opazovali odhod.

Kmalu je izginilo izkreališče in ni poteklo dolgo, ko je ovil mrak zemljo in vodo,

Kralj iz legende.

(Iz "Jutra".)

O kraljih govori zgodovina, ako oni to zaslužijo. O neznatnih zgo-dovina ne sodi, niti jih ne imenu-je. 77 let je živel kralj Peter, aod let let je bilo samo 18 let na na-sem prestolu.

Ves čas, dokler se ni vrnul v svojo domovino, je bil izgnanec, ki si želi, da vidi svojo domovino. Bil je rodoljub, ki se bori s puško v roki za to svojo domovino, bil je demokrat, ki ljubi svoj narod, ki ga je rodil, bil je nacionalist, ki sanja o narodnem osvobojen-ju in ujedinjenju. V onem tre-motku, ko je sedel na naš prestol Peter Mrkonjić, propovednik na-še svobode, nositelj francoske le-gije časti in priprost ženevski meščen, nastali so za naš narod drugi časi, ki jih doslej nismo poznali.

Med osemnajstimi leti vladan-ja kralja Petra, bilo je devet let vojne. Kralj izgnanec je po-

in himne. In z njimi začno svoje delo.

Vzgoja pa se človek ne le sa-mo s knjigami, marveč lažje, uspešneje in boljše z vsako dobro mislijo in v vsakim delom, ki ga je začel ter ga namerava izpelja-ti v dobrem namenu. Dobrih misli in dobrih del bi se nam dandanes spodobilo čimveč; z njimi bi člo-veški rod najčastnejše izčel glo-boke rane, našel tolažbe bridko-tim našega časa in tako storil boljše podlago za naše lastno živ-ljenje, kolikor ga še ostaja, še v večji meri pa za življenje njih, ki pridejo za nami.

stal demokrat, kralj junak in kralj mučenik, a umrl je kot kralj zmagovalce. Zapušča nas združene v ujedinjeni narodi kra-ljevini, a narodna pesem bo za-pela o kraljeviču, ki je vse žrtvo-val za svoj narod, ki ga je po-vedel v borbo z svobodo in uje-dinjenje.

To priznava kralju danes ves svet, to govore vsa njegova dela, in ko bo poklicana zgodovina, da govori o kralju Petru, bo potr-dila vse to in ovekovečila njego-vo ime.

Trpeti vdano in odpustati je najlepše maščevanje velikih duš.

Fr. Ks. Meško.

Truplo tvoje pač strohni v gomili,

ali časa tvojih del ostane.

A. Askerc.

Tudi laž je večših lepa!

A. Funtek.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam vsem sorednikom in znaneem žalostno vest, da je neizprosna smrt pre-trgala nit življenja mojji soprog

KATARINI KAVČIĆ

dne 21. avgusta v starosti 45 let, rojeni v Zireh nad Škofjo Loko. Tu zapušča mene s šestimi otroci v starosti od 4. do 20. let. Umrla je za hudo boleznijo rakom v že-lodecu. Pripadala je k društvu sv. Jožefa št. 41 JSKJ v East Pale-sine, Ohio.

Zahvaljujem se društvu za daro-vani venec, Emi Cof za darova-ni venec in vsem slovenskim že-nam, ki so prispevale za skupni venec, posebno pa Ani Božić, ki je nabirala za venec. Posebno se pa zahvalim Mariji Trobie in Apo-loniji Tušar, ki sta mi pomagali ob njeni zadnji uri.

Tebi, draga mam, naj bo lah-ka ameriška gruda. Ostala nam boš v vednem spominu.

Žalujoci ostali:

John Kavčič, soprog.

Louise, Mary in Anna, hčeri.

Raphael, Frank in John, sinovi.

R. F. D. No. 2, Eden Valley, Pa.

KNJIGE

Poučne knjige.

Hitri računar	.65
Nemški abecednik	.35
Nemško-angleški tolmač	.60
Pravilo dostojnosti	.30
Slovensko, angleški slovar	1.50
trdo v platno vezan	1.50
Slovensko-nemški slovar	4.00
(Janežič Bartol)	

Zabavne in razne druge knjige.

Doli z orožjem	50
Knjige družbe Sv. Mohorja	
Duhovni boj (349 str.)	50
Mesija (1. zv.)	30
Mladim sream (2 zv.)	30
(Spisal K. Meško)	

Zemljevidi.

Združenih držav	.15
Kranjske dežele	10
Zemljevid Evrope	.30
Velika stenska mapa	2.50
Zemljevidi: New York, Ill., Kansas, Colorado, Pennsylvanija, Mont., Montana, Minnesota, Wyo-ming, West Virginia in Alaska	
vsaki po	.25

Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštne nakaznici ali poštne znamkah. Poština je pri vseh cenah vračunjena.

Knjiga za lahkomišelnje ljudi, (spisal I. Cankar)	1.75
Pet tednov v zrakoplovu	2.00
Zbrani spisi Jakob Alešovec.	
— "Kako sem se jaz likal",	
Prvi del	1.25
Drugi del	1.25
Tretji del	1.00
— "Ljubljanske slike",	
Četrty in peti del	1.50
— "Ne v Ameriko",	
Šesti del	1.25
Amerika in Amerikanci	5.00

Molitveniki.

Rajski Glasovi.	
v platno vezano	.90
v usnje vezano	1.80
v kost vezano	1.70
Sveta Ura	
v platno vezano	1.00
v usnje vezano	2.00
v kost vezano	1.80

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St. New York

O Californiji, vinu in grozdju.

Povsod me poznajo, da vinski sem brat!
Me bilitje štima, ker pijem ka rad.
Mam žnabije kot škornje.
Prepil si še morje.
Ko bi v glazko kaj bio, kaj bio...

Sacramento, Cal.

Če se spominjam natančno, pa je Blaž Mozol v dobroznani igri Rokovnjači te besede k melodiji, katero je spisal eden največjih slovenskih glasbenikov, ki se še živi, Viktor Parma. Ni treba, se posebej omeniti, da sprejme občinstvo to popevko še vedno z največjim odobravanjem. Mi Slovenci verujemo v besede sv. Pavla: — Malo vina je dobro za želočev. — Meni ni treba ugotavljati, če una prohibicija prav ali ne. Nobena stvar, spravljen v ekstrem, pa ni pravičina ali zdrava. Kot pravi Blaž Mozol: — Mal ga je dobro, — bi moralo veljati kot splošno geslo. Žalibog pa ponavadi ljudje kot je Blaž, ne vedo, kje je meja, ali ravno radi teh maloštevilnih, ki ne poznajo mere in meje, morajo biti tudi vsi ostali brez čišče od časa do časa.

Mi razumemo pod imenom California to, kar so razumeli stari židje za časa Mojzesa pod obljubljenim deželo. Californija je v resnici obljubljena dežela, kjer tečeta mleko in med. Zazpil pa sem, da celo tukaj, kjer so klimatične razmere naravnost idealne, ničesar ne raste, če ne pljune farmer v roke ter prisiči zemljo, da rodi sad. Če pa se posveča zemlji primerno pozornost in skrb, moji Bog, kakšni uspehi! Človek vidi breskve, hruške, oranže in druga sadna drevesa, kojih veje se direktno lomijo pod težo sadežev. Ena velika napaka obstoja v tem, da se pošilja to sadje proti iztoku, ko je še zeleno. Sadržerji store to raditega, ker hoče vsak prekositi drugega ter prvi spraviti svoj pridelek na iztočne trge. Drugi vzrok pa je ta, da bi se popolnoma dozorelo sadje ne držalo tako dolgo kot pa napol zrelo. — Raditega nima dosti tega sadja onega okusa, katerega so vajeni naši ljudje, ki so zauživali isto sadje na Slovenskem.

Oglejmo si nekoliko zgodovino grozdja. Nekaj Španec, po imenu Balboa, je imel čast biti prvi bel človek, ki je zrl na Pacifično morje. To se je zgodilo v pričetku leta 1600. Za njim je prišel nadaljni Španec, po imenu Vizcaino, ki je razkril mesto, kjer se nahaja sešaj pristanišče San Diego, California. V onih časih in tudi skozi nadaljni dve stoletji, se je domnevalo, da obstoja Californija iz številnih otokov. Za tem so prišli mnogi Španci, ki so se naselili v enem delu Californije, ki je znan sedaj kot južna California in tudi v sosednji Mehiki. Španci dnevno niki so vladali deželo več kot sto let. Človek se danes lahko vidi njih "misijone", kot se je imenovalo njih cerkve in samostane. — Kmalu zatem pa so se Španci uprli proti španski nadvladi ter si pridobili neodvisnost, nakar so odstopili Združenim državam ozemlje, ki je znano sedaj pod imenom Californija. To se je zgodilo leta 1848. Leta 1842 pa so zasledili zlato ob celi obali Californije, ki se razteza na veliko razdaljo preko tisoč milj. Zlato — so našli ob bregovih rek ter v strugah rek samih v tolikih množinah, da je lahko en posamezni zlatokalec nabral v ena dnevu zlatih zrn v vrednosti od \$500 do \$600. Ko se je novica o tem razširila po Združenih državah, so pričeli stari in mladi, obeh spolov in vseh možnosti poklicev, vreti proti Californiji. V onih dneh ni bilo še nikake železnice in kdor je hotel dospeti do teh zlatih polj, je moral potovati z vozom v katerega so bili vpreženi volji, in sicer preko celega ameriškega kontinenta na razdaljo dveh ali treh tisoč milj. Leta 1849, to je eno leto potem, ko so se Združene države polastile Californije, je prišlo v to novo deželo skoro 100.000 ljudi, kot nam kažejo zapiski.

Večina teh je obstojala iz zlatokalec. To preseljevanje je znano pod imenom "zlati naval". Zapiski kažejo nadalje, da se je leta 1852 izpralo iz peska v Californiji zlata v vrednosti nad osemdeset milijonov dolarjev. Da si ustvarimo idejo o veliki množini zlata, katerega se je izkopalo in izpralo na teh poljih, se moramo poslužiti rekordov vlade Združenih držav. Od leta 1848 pa do leta 1903 se je vzel iz zlatih polj v Californiji velikansko svoto — \$1.379.000.000 v zlatem prahu in zlatih nuggetih. To je skoro pol drugi bilijon dolarjev.

Mogoče je dobro, da je človek

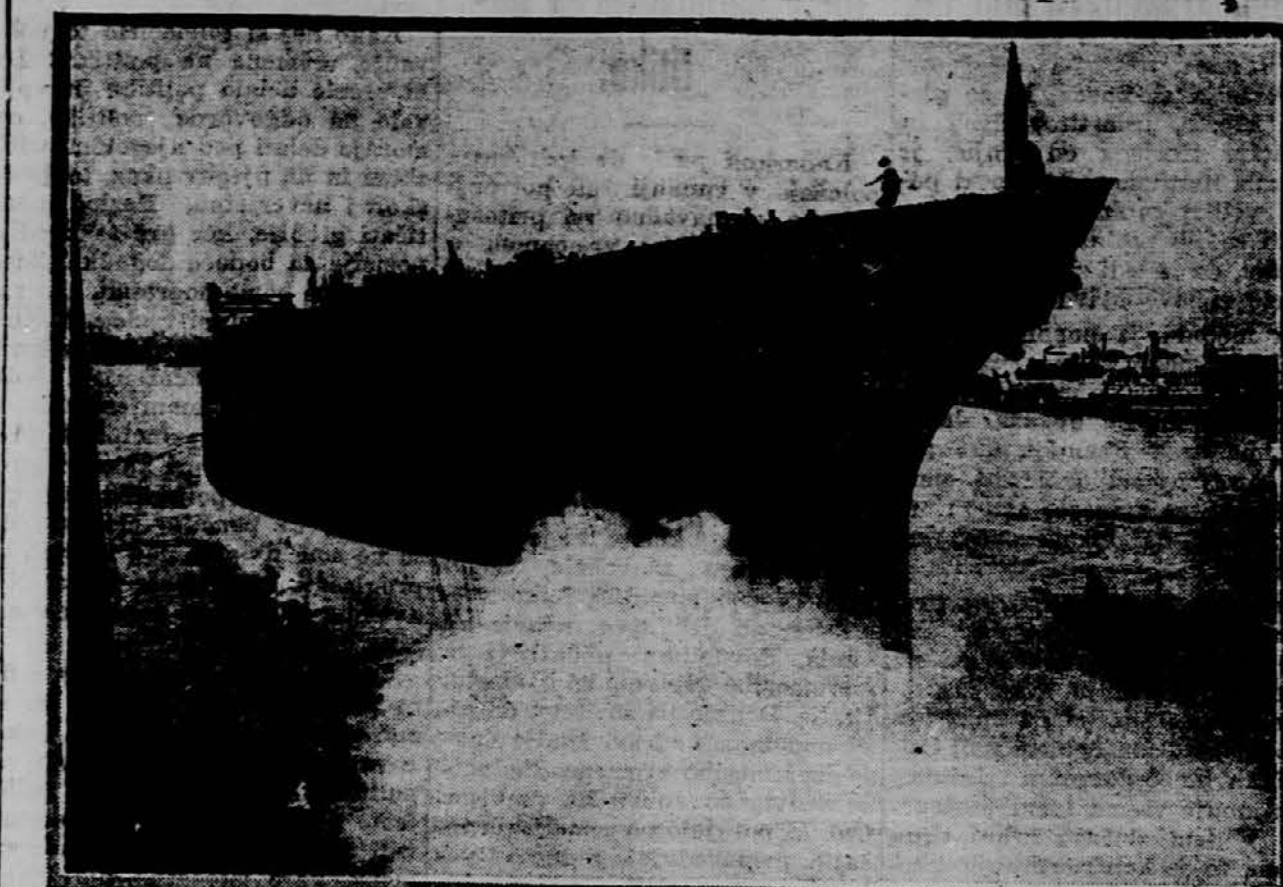
tako pohlepen po tej rmeni kovini. Na lovu za zlatom razkrije namreč človek nove dežele, katere pozneje tudi razvije v dobičkanosne. Californija ni sedaj slavna radi svojih zlatih polj, ki so v gotovih slučajih še vedno dobičkanosna, temveč bolj slavna po celem svetu radi svojih čudovitih oranžnih nasadov; radi svojih hrušk, breskev, sliv, radi svojih vinogradov, ki čudovito uspevajo pod idealnim podnebjem Californije.

Če bi hoteli zasledovati zgodovino trte in grozdja, bi morali poseči nazaj v prve početke človeške zgodovine. Ta sadež je igral veliko vlogo od jutranje zore človeške zgodovine pa do današnjih dni. Egipt, Grška, Rim in vsak drugi stari narod, je zapisal globoko v svojo zgodovino sadež, imenovan grozd. Z grozdom vred pa tudi njegov sok. Res je, da je Mohamed prepovedal svojim pristajem grozd in njegov sok, a — kljub temu se Turki ne morejo poštvaljati s svojo kulturo. Cela njihova zgodovina je pisana z ognjem in mečem. Krivično bi bilo trditi, da bi bili Turki kaj boljše če bi smeli piti vino, ali kljub temu je znano, da niso Turki še v celoti svoji zgodovini proizvedli nič enega moškega ali ženskega, ki bi bil vredna splošne pohvale sveta.

Misijonarji so bili prvi ki so uvedli trto v Californijo. Brez vsakega soka niso mogli živeti in mi jih ne karamo zastrantega. Malo črno grozdje, imenovano — misijonsko grozdje, je še vedno najbolj priljubljena vrsta v Californiji, ki bo v letošnjem letu izvrstno uspela. Nekateri vinogradi bodo imeli zrelo misijonsko grozdje tekom enega tedna torej krog desetega septembra. V Californiji raste več vrst grozdja, kot ima Mr. Heinz v Pittsburghu kisli kumare. Heinz pravi da jih ima 75, a grozdja je več vrst v Californiji. Belo muskatno grozdje, kot ga najbolj ljubijo naši ljudje, predstavlja edino belo vrsto grozdja, katerega se največ tukaj pridelava. V nekaterih vinogradih je to grozdje že čisto dozorelo. Zinfandel in tokajsko grozdje sta nadaljni dve vrsti, kateri ljubijo naši ljudje. Zinfandel je črn, tokajec pa rožnate barve. Zinfandel grozdje pride na trg popolnoma dozorelo en teden pozneje kot muskatelsko, vendar pa bi svetoval našim ljudem, naj kupujejo to grozdje šele po 15. septembra. To grozdje bo skoraj čisto razprodano pričetkom oktobra ter predstavlja vrsto, ki kaj hitro pohaja. Kot zadnje pride na trg tokajsko grozdje, ki ima debele rožnate jagode in katerega so naši ljudje lani dosti pokupili. Ta vrsta grozdja je najboljša v pričetku oktobra. Bedna nevarnost prtem pa je, da se to grozdje kaj rado zmoeži, ko se prične v Californiji oktobra jesensko deževje, ki traja prav do spomladi. V preteklem letu je nastopila ta deževna doba prej kot ponavadi in posledica tega je bila, da se je trgalo tokajsko grozdje v dežju ter se ga pošiljalo na vzhodne trge zmogeno. Vseled tega se je veliko tovornih voz grozdja pokvarilo na poti ter prišlo na določeno mesto plesnivo. Če ni vinogradnik skrben, se kaj lahko zgodi, da bo po trgali in naložil v pričetku sezone nezrelo grozdje, koncem sezone pa preveč zrelo. Preveč zrelo grozdje se ni pokvarjeno, a vsebuje preveč posušenih jagod. To bi sicer dosti ne škodovalo, če se trga grozdje iz tega razloga, a to grozdje pride potem na vzhod po navadi plesnivo. Plesnivost sicer sama na sebi ne škoduje soku, a kupci ima vedno raje sveže in čisto grozdje.

Grozdtje trga, nakladajo in pošiljajo takole: Najprej je treba preiskati takozvano refrigerator karo ter pogledati, če so bakse z ledom v dobrem stanju in če je ventilacija v redu. Zatem je treba nadzorovati trganje in nakladanje. Če se to zgodi vse pravilno, ne bo prišlo zeleno ali mokro grozdje na trg. Številni odpošiljalci se ne brigajo za to ter povzročajo sami sebi veliko škodo.

Najboljši tovar iz številnih vzokov je kara, ki nosi približno tisoč zabojev. To je nekako trinajst ton. Nekateri kare seveda nakladajo lo polnih sedemnajst ton. Vse grozdje odpošiljajo iz Californije F. O. B. To pomenja,

da plača iztočni kupec prevoznino ko dospe kara na lice mesta. — To je splošna navada, ter tudi najbolj varno za pošiljalca in kupca. Prevoznina po vseh železnicah z različnih točk Californije v iztočna mesta je naslednja: Iz Californije v Salt Lake City \$1.92 za vsakih sto funtov; v Pueblo, Colo. isto, in isto v Kansas City, Chicag in New York. Razdalja sploh ne pride v poštev za tisoč, dvatisoč ali tritisoč milj. To je urejeno po principu pisem, katere se lahko pošlje za dva centa v katerikoli del dežele.

Te pristojbine se niso izpremenile iz preteklega leta ter veljajo tako za sto funtov kot za cele kare. Pristojbine so tudi iste za največje komisijske hiše, pa do najmanjšega privatnega kupca. Z ledom vred stane pristojbina od 45 do 55 dolarjev za vsako tono grozdja. Razlika v cenah ledu ni velika ter stane za eno karo devetdeset dolarjev do Pueblo, ter stoipet dolarjev do New Yorka. Ta cena je vedno ista, brez oziroma, če vsebuje kara 13 ali 17 ton grozdja.

Končno hočem dati izraza svojemu poštenemu mnenju, ki temelji na izkušnjah, da bo grozdje najcenejše od 15. septembra pa do prvih dni oktobra. Tekom tega časa bo grozdje tudi najboljše.

Walter Predovich.

Odkrita milijonska tatvina.

Policija v Gdanskem je te dni aretirala nekega Danca in nekega gdanskega meščana, ki sta, po dolgem tajenju priznala, da sta letos v aprilu ukradla na nekem danskem parniku več milijonov denarja, ki je bil namenjen iz Anglije za Poljsko. Od takrat pa do sedaj ni bilo nobenega sledu o kriveh, končno pa sta velika tatova le prišla v roke pravice.

Brezlični brzojav.

Marconiju se je posrečilo izboljšati svoje sprejemne aparate pri brezličnem brzojavu tako, da je atmosfersko motenje popolnoma izključeno in da je možno sprejemanje brezličnih brzojavov, tudi ako je ozračje napolnjeno z elektriko.

ADVERTISEMENT.

GROZDTJE.

Ker mi je več Newyorčanov naročilo, da jim preskrbim dobrega newyorškega grozdja, sem sklenil, da bom odpošiljal newyorško grozdje tudi v druge nasebine. Kder torej hoče dobiti dobro newyorško grozdje po nizki ceni, naj se takoj oglasi.

Rabim zanesljive posameznike ali trdnice za zastopnike po raznih nasebinah.

JOSEPH VOGRIČ,

185 — 10th Ave., New York City.
Telephone: Chelsea 9086.
(S.9.10.13.15.17.18—9)

IMPORTIRANE
BRINJEVE JAGODE

Vreda 132 funtov \$10.60.

Pri večjem naročilu vprašajte za posebno ceno.

K naročilu priložite Money Order

MATH. PEZDIR

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

Nova ameriška vojna ladja "Washington" in deklica, ki jo je krstila, desetletna Jean Summers. Nova vojna ladja bo največja ter bo imela 32.000 ton displacementa. Najnovejša vrsta aeroplana: neti

Razgovor z bolgarskim min. predsednikom.

Bolgarski ministrski predsednik Aleksander Stambolijski, ki je bival na Bledu, je imel razgovor z nekim sodrušnikom "Slovenskega Naroda", kateremu je podal tole izjavo:

— Bolgarija ni nikdar in nikjer imela namena, niti najmanjše misli, da bi preprečila s svoje strani izvedbo mirovne pogodbe z vesilami in ni nikdar spekulirala na račun Jugoslavije, napram kateri hoče izpolniti vse mirovne pogoje. Bolgarija se zaveda svojih obveznosti do sosednih držav. Brezpogojna izpolnitev dolžnosti ji je sveta stvar.

Tri četrtine bolgarskega naroda so za združenje z narodom Srbob, Hrvatov in Slovencev. Ogromna večina bolgarskega naroda dela odkritosrečno in z zaupanjem za zblizanje, kateremu mora slediti končno ujedinenje. Ako bi se vršil v Bolgariji plebiscit za rešitev tega vprašanja, bi se izrekla velika večina za združenje v veliko Jugoslavijo. Poedini jugoslovanski krogi še vedno nočejo uvideti, da se je izvršila v Bolgariji velika izprememba v principu in v upravnih metodah. V Bolgariji ni več osebnega režima bivšega carja Ferdinanda. Vse bolgarske politično šovinistične stranke so doživele velik poraz, ker so bile stranke, ki so služile carju. Današnja Bolgarija nima absolutno nobenih imperialističnih idej. Državni glavar upravlja državo le na podlagi ustave in se ne more vmešavati v politične zadeve bolgarskega naroda. V Bolgariji je danes izključena vsaka vlada, ki ni iz naroda. Prepričan sem, da umirajo vsled odkritosrečnosti bolgarskega naroda zadnji pomisleki Srbob. Vi ste sedaj največji slovanski narod na Balkanu in vi morate ponuditi roko v spravo in — zblizanje. V Bolgariji se ne dela nobene razlike med Srbi, Hrvati in Slovenci. To bi bil velik greh. Vi ste enoten narod. Oficijozna Bolgarija je proti vsakemu separatizmu, ona pozna le jugoslovanstvo.

V nadaljnjem razgovoru je omenil ministrski predsednik, da so mnoge vesti iz Bolgarije potvorne in večkrat tudi izmišljene. Tako je naprimer popolnoma izmišljeno, da bi bila kdaj jugoslovanska vlada podala kako noto glede demisije ministra Atanasova, ki je podal ostavko zato, ker je brez sklepa ministrskega sveta premostil nekoliko okrožnih načelnikov in ker je izdal brez ministr. sveta znamenje s sliko bivšega carja za notranjo uporabo. Minister Atanasov je bil vedno dober Jugoslovian. Sicer pa je podal Atanasov ostavko že pred enim mesecem.

Glede komitstva je izjavil Stambolijski, da so komitaši ravno tako proti Bolgarom kakor proti državi Srbob, Hrvatov in Slovencev. Službena Bolgarija ni imela nikdar nobenih stikov s to tolpo. Narodna skupščina je glasovala za zakon, predlagan od vlade proti formiranju četam. Zakon vsebuje kazen 15 let za vsakega komitaša, ki ga ujamejo oblasti. G. poslanik Todorov pa je izjavil, da se vlada v — Belgradu že tri mesece ni več pritožila radi kakega vpada komitaških čet.

Ministrski predsednik je v razgovoru med drugim tudi obsodil razne separatistične struje v Jugoslaviji, ki imajo svoje bojovnike v sovražnem inozemstvu.

Končno je ministrski predsednik izrazil veliko navdušenje za naše lepe kraje in posebej za naš divni Bled. Ko bodo izvedli Bolgari za te krasne krasote, bodo prišli v velikem številu v letovišče. Bil je od prvih početkov svojega političnega delovanja za zblizanje s Srbijo, odkar pa je videl Bled, bi hotel "anektirati" vso Jugoslavijo z Bledom vred. Naši kraji so čudovita jugoslovanska ščena. — Njihova lepota je očarala njega in njegovo spremstvo, da se ne more držati prvotnega načrta, ostati tu le par dni, marveč ostane še nadalje, in si ogleda tudi Bohinj in bližnje okolice.

Starodavne metode zdravljenja.

V Abesiniji kakor tudi v mnogih drugih krajih Afrike, kamor se ni prodrla dovolj evropska kultura, je bila Eskulapova veda popolnoma v rokah onih, ki so gospodarili tudi z vero. Verski vodje so z raznimi triki svoje "tajne vede" pripovedovali lahkoverni masi o moči svojega vpliva na zdravje. Tudi v slučaju neuspešnega zdravljenja njihov ugled ni popolnoma nič trpel, ker se je takrat vse pripisovalo volji kakega božanstva, proti kateremu se ni moglo boriti.

Abesinski "zdravniki" so se pri zdravljenju posluževali v prvi vrsti nekih rastlin, iz katerih so delali razne balzame, ki so večinoma stanje bolnika še poslabšali. Obstojale pa so še druge metode zdravljenja. V mnogih slučajih so vršili vlogo balzama razni "sveti" in "nadnaravni" predmeti. Kdor se jih je dotaknil, ta bi moral takoj ozdraveti in postati vrh tega še imun proti nekaterim drugim boleznim.

Kar se tiče kirurgije, je bilo ravno tako primitivna; omejena je bila samo na manj komplicirane slučaje. Seveda o kakih sredstvih za preprečenje infekcije pri operacijah ni bilo niti govora. Kirurški instrumenti so obstojali iz par navadnih nožev.

K sreči vsi afriški narodi jako težko podležejo boleznim. V tem oziru so na nekak način neobčutljivi in morejo celo najtežje operacije vzdržati brez omamljenja.

Vse do druge polovice preteklega veka je bila Abesinija za Evropejce zaprta. Z njihovim prihodom je pričela prodirati v državo tudi kultura. Napredni elementi so takoj spoznali značaj evropskih zdravnikov in so jih začeli klicati na pomoč. V svrhu znanih raziskovanj je odšlo veliko število evropskih zdravnikov v Abesinijo in njihovo uspešno delovanje na zdravstvenem polju je kljub nasprotovanju domačih "zdravnikov", ki so slutili prepast svoje industrije, uvrstilo zaupanje domačinov vanje.

Kljub temu je ostal velik del Abesinije veren svojim starim — "zdravnikom". Puščanje krvi s pomočjo nekega roga, iz katerega se je izskavajl zrak, je ostala še nadalje omiljena metoda zdravljenja za vse mogoče bolezni in celo za revmatizem in rane. Z od-

ADVERTISEMENT.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Nervozne, oslabele žene,

Ki trpe na bolečinah v križu, v bokih ali na straneh, na senzaciji, ki tlačajo človeka k tlom in dela v spolnem telesu težo, na glavobolu in neredu pri naravnih funkcijah, dobe od pomoči, ko vzamejo

Severa's Regulator

(Severjev Regulator). Priporočen je za zdravljenje tistih posebnih lastnosti neredov in hiranja, ki so jim podvržene ženske. Dobite ga pri svojem lekarju še danes.

Cena \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

pravo "nečiste krvi" naj bi se odpravilo vsako zlo. Operacije se izvršujejo še vedno z običajnim nožem. Ravnotako brutalen je način izdiranja zob. Pravzaprav je to bolj izbijanje zoba kot izdiranje. Večinoma dobi bolnik pri tem poškodbe na čeljustih, kar pa se nikdar ne šteje v greh "zobozdravnikov", ampak onemu, ki si je dal zob izdreti, ker ni bil — miren. Histerija in božjastnost se pripisujeta vedno vplivu hudiča, ki se je zajedel v telo bolnikovo. Za izgon hudiča iz človeškega telesa se snatra kot najboljša zdravilo zadostno število krepkih latin.

Stare rane, pik strupenih kač, nove rane, vse to se zdravi z ognjem; bodisi z razbeljenim železom ali kako drugo razbeljeno stvarjo. Kraste zdravijo na ta način, da jih najprej razpraskajo s steklom, čisto mesto pa mažejo s kakim balzomom.

Sicer pa so Abesinci jako bahjeveni in se zlasti moč svetinj, cenijo jako visoko. To posebno pri muslimanih. Težko je dobiti kakega berača ali sploh siromaka, da bi ne imel s seboj cele zbirke raznih svetinj, ki obstojajo večinoma iz medaljonov, ali pa iz listkov, na katerih so napisani pobožni stihji. Take medaljone nosijo okoli vratu ali pa okoli rok in so trdno prepričani, da so rešeni za celo življenje vseh mogočih bolezni.

WSS WSS WSS WSS WSS

GROZDTJE JE DOZORELO in pričeli smo ga razpošiljati.

Imamo na izbero vsake vrste in ga ne prodamo manj kot celo karo. Po raznih nasebinah imamo svoje zastopnike in kjer se nismo zastopani želimo pa stopiti v zvezo s zanesljivo osebo.

Postrežba točna in zanesljiva. Cene najnižje.

Pišite še danes za vsa tozadnja pojasnila na:

W. L. PREDOVICH & COMPANY

224 California Fruit Building Sacramento, Cal.

PRISRČEN smeh je najboljšo zdravilo sveta.

Če ste otožni, zamišljeni — se prav na široko zasmajte — pa boste takoj ozdravljili.

Knjiga Peter Zgaga vam povzroči smeh, kadarkoli pogledate vanjo.

Ena knjižica za 50 centov vam bo trajala za vedno.

Izrežite ta kupon prilepite pod deset centov v znamkah ter ga pošljite:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.

Cenjeni: Za priloženih petdeset centov v znamkah mi pošljite knjigo "Peter Zgaga."

Ime

Naslov

Država

Vdova Leruž. Spisal E. Gaboriau.

Prevedel za "Glas Naroda" G. P.
Francoski detektivski roman.

6

(Nadaljevanje.)

— Še predno bo poteklo osem dni, ga bom imel, — je odvrnil načelnik detektivov, — tudi če bi moral preiskati vsako ladjo na Seini, od zliva do izliva. Poznam ime kapitana, — Zervez. Navigacijski urad mi bo povedal ostalo.

Prekinil ga je Lekok, ki je prihitel v sobo brez sapa.

— Takaj je oče Tabaret, — je rekel. — Dobil sem ga. Kakšen mož! Ni hotel čakati na vlak ter plačal ne vem koliko za voz. Prišel je sva se semkaj v petdesetih minutah.

Skoro takoj zatem se je prikazal pri vratih neki star človek, kojega zunanost je kaj malo soglašala s idealno zunanostjo tajnega policijskega agenta.

Njegov okrogli obraz je nosil izraz neprestanega presenečenja pomešanega z nemirom. Bil je to obraz, ki bi lahko napravil leno premoženje kakemu kmetu. Skrbno obrt, je kazal zelo kratko spodnjo čeljust, debela ustnice ter nos, ki se je dvigal proti nebu kot široki konec saške trobente. Njegove oči so bile sive barve, zelo majhne ter brez vsakega izraza. Vzmirjal je pa so opazovalec, ker niso nikdar počivale. Redki lasje so bili počesani nazaj ter komaj pokrivali njegova dolga ušesa, ki so stala vstran.

Bil je precej čedno obličen ter nosil svilene rokavice. Dolga in masivna zlata veržica, obžalovanja vrednega okusa, je bila trikrat ovita krog njegovega vratu ter padala na telovnik.

Pere Tabaret, imenovan Tirokler, je stal na pragu, se priklonil skoro do tal ter vprašal z zelo ponižnim glasom:

— Preiskovalni sodnik je blagovolil poslati pome?

— Da, — je odvrnil Daburon ter dostavil v isti sapi: — Če ste v resnici zmožen človek se vam tega ne vidi na zunaj.

— Takaj sem, — je odvrnil stari mož, — popolnoma na razpolago pravici.

— Jaz hočem vedeti, — je rekel sodnik, — če morete z večjim uspehom kot mi najti par znakov ki bi nam služili v to, da pridemo na sled povzročitelja tega groznega zločina. Pojaušiti vam hočem...

— O, jaz vem dosti o tem, — ga je prekinil oče Tabaret. — Lekok mi je povedal vse, kar sem hotel vedeti. — Kjub temu, — je prišel Tabaret, — če mi dovolite, bi jaz rajše postopal brez informacij, da dobim svoj lastni utis. Če hočete, bom takoj prišel s preiskavo, s pomočjo gospe Leka.

Ko je stari mož govoril, so se njegove majhne oči razširile. Njegovo lice je kazalo notranje zadovoljstvo. Celo gube njegovega obraza so se smejale. Vzdramal se je ter bolj skočil kot pa stopil v drugo sobo.

Tam je ostal približno pol ure. Nato je prišel hitro ven, skočil zopet noter ter se zopet prikazal. Sodnik ni mogel drugega kot primerjati ga z lovskim psom. Ves čas pa je govoril na glas ter s številnimi kretnjami, nagovarjal samega sebe, se zmerjal ter vzdikal. Lekoku ni dal niti za trenutek miru. Hotel je to in ono. Zahteval je papir in svinčnik. Zahteval je lopato. Konečno je rekel, naj mu preiskuje nekaj stvari ter steklenico olja. S temi stvarmi je zapustil hišo.

Ko je potekla več kot ena ura, je prišel sodnik izgubljeni potprijaviti. Vprašal je, kaj je postalo iz tega amaterskega detektiva.

— Na cesti je — je odvrnil stražmošter, — ter leži po dolgem v blatu. Zmešal je mavec na krožniku. Pravi, da je skoro gotov in da se bo kmalo vrnil.

Konečno je vstopil Tabaret, vesel, zmagoščen ter najmanj dvajset let mlajši. Lekok mu je sledil ter nosil z največjo previdnostjo precej veliko košaro.

— Vse imam, — je rekel sodniku. — Javno je kot solnčna luč. Lekok, dečko moj, postavi košaro na mizo.

Gevrol se je ob istem času vrnil s svoje ekspedicije, prav tako vzradočen.

— Jaz sem na sledu moža z uhani, — je rekel. — Čoln je šel po reki navzdol. Imam natneni opis kapitana Zervez.

— Kaj ste napravili, gospod Tabaret? — je vprašal preiskovalni sodnik.

Stari mož je previdno izpraznil na mizo vsebino košare, — ve li kos ilovice par velikih pol papirja ter tri ali štiri kose mavec še vlažne. Stal je za mizo ter izgedal kot šušmar na sejmihi, ki požira meče, žre ogenj ter pričara iz klobuka cele pogače.

— V prvi vrsti, — je rekel z izrazom afektirane ponižnosti, — nima rop nobenega opravka z zločinom, kateremu posvečamo svojo pozornost.

— Ravno nasprotno... — je zamrmral Gevrol.

— Dokazal bom to, — je nadaljeval oče Tabaret, — z dokazi. Polagoma bom obrazložil svoje ponižno mnenje glede motiva tega zločina.

— V drugi vrsti je dosled morilec semkaj proli poldeveto. To se pravi predno je prišel padati dež. Prav tako kot gospod Gevrol tudi jaz nisem mogel najti sledov blatnih korakov. Pod mizo na mestu kjer so počivale njegove noge pa sem našel prah. Na ta način smo se prepričali glede ure. Vdova ni pričakovala svojega obiskovalca. Prišla se je skloniti ter se je pripravila, da navije svojo ur kukavico, ko je potrkal.

— To so absolutne posameznosti, — je rekel komisar.

— A lahko jih je ugotoviti, — je odvrnil Tabaret. — Preglejte to ur kukavico. To je ena takih ur, ki tečejo štirinajst ali petnajst ur v najboljšem slučaju. Več kot je vrjetno, gotovo je, da jo je vdova navila vsaki večer, predno je šla spat.

— Kako se je potem ura vstavila ob devetih? Morala se je dotakniti ure ob tem času. V trenutku, ko je poženila za vrvice, je merilec potrkal na vrata. V dokaz vam pokažem ta stol pod uro in na stolu dobro viden znak noge. Sedaj pa si oglejte obleko žrtve. Bluzo je slekla. Da odpre vrata bolj hitro, je ni zopet oblekla, temveč hitro vrgla krog ramen star šal.

— Za Boga, — je vzdikal stražmošter, prevzet očitno od občudovanja.

— Vdova, — je nadaljeval stari možak, — je poznala človeka, ki je potrkal. To je razvidno iz naglice, s katero je odprla vrata. To, kar je sledilo, nam dokazuje resničnost mojih domnev. Morilec je bil vsled tega pripuščen v stanovanje brez težko. Bil je mlad človek, malo nad srednj, visokost ter elegantno obličen. Onega večera je nosil cilindar. Imel je tudi dežnik ter kadil tabako s cevko.

— Smešno, — je vzdikal Gevrol. — To je preveč.

— Mogoče preveč za vas — je odvrnil oče Tabaret. — Na vsak način pa je to resnica. Če niste bili vi natančni v svoji preiskavi, nobenega vzroka, zakaj bi ne bil jaz. Jaz iščem in tudi najdem. Vi pravite, da je to preveč. Blagovolite se torej ozreti na te kose še mokrega mavec. Predstavljajo pete čevljev, katere je nosil morilec in kojih natančen odtis sem našel v bližini jarka, kjer so pobrali ključ. Na teh polah papirja pa sem označil obris noge, katerega nisem mogel posneti, ker se nahaja v pesku.

Metode francoske policije.

Aretacija zločincev, ki so plenili ekspres, usmrtili dve in aretacija tretjega od trojice, je vzbudila naravno v francoski publiki veliko zanimanje za metode, ki se jih poslužuje francoska policija, da izsledijo zločince in jim dokaže njihovo krivdo.

Ta metoda je popolnoma originalna. Dočim se na primer v Angliji nikogar ne more obsoditi, dokler se mu ne dokaže, da je kriv, pa se v Franciji, ako govorimo proti njemu okolnosti, smatra človek za krivega, ako se mu ne posreči, da dokaže svojo nedolžnost.

Kadar je kdo aretiran, ga preiskovalni sodnik toliko časa poseže iz izprašuje, dokler ga ne navede k priznanju. Ako je aretirane nedolžen, se ga spravi v nesoglasja. Toda dobi se tudi kak navihan in trdovraten zločinec, ki kljubuje vsemu temu postopanju. V tem slučaju zvani drug čistem, to je konfrontiranje s sokinveem ali z onim, ki ga smatrajo za sokrivnega. Sodnik stopi pred zaprtega in mu reče:

— "Znamo mi je, kdo je ubil bankirja (ali kogar si že boji). Ti n Dubois."

— "Ne poznam Dubois," odgovori nato zločinec.

Sodnik zamahne z roko, vrata se odpro in Dubois se pojavi na potem je skoro nemogoče, da jih prugu. Ako sta v resnici kriva, ne bi to presenetilo. Zločinec namreč ne ve, ali ga je Dubois izdal, ali pa je to samo policijska zanjaka. Na vsak način nesoglasje naglo izda pravega krivca.

So pa trdovratni zločinci, ki jih ne premami niti tako zaslisevanje in se nikakor ne udajo. V tem slučaju se uporablja tretji sistem. Sodnik odvde zločince na kraj dočina in tu se pred njegovimi očmi odigrava prizor, kakor v življenju. Ubili človeka, t. j. rejar, skrbno preobličeno, sedi v sobi, drugi, preobličeno kakor sam zločinec in tudi tako maskiran, nastopi in izvrši uboj z istim nožem, ki ga je rabil sam zločinec. Ves prizor se odigrava popolnoma slično, kakor bi se moral izvršiti v življenju. Običajno je v tih prizorov tako silen, da zločinec ne vzdrži več in se končno izda.

Tudi mučnikov je treba ideji, mi so ji najboljši pospešitelji. Josip Stritar.

Upliv barometra na politiko.

Kadarkoli pride do kritičnega položaja v zunanji ali notranji politiki, se navadno vsi pritožajo nad "slabim vremenom" v višjih sferah". If res je v teh besedah zelo mnogo resnice. Vsak razumnejši človek se je mogel že večkrat prepričati, da vreme močno vpliva tudi na politiko v državi. Znano je, da oni, ki bolehalo na revmatizmu, protinu, na živcih, čutijo vsako izpremembo vremena. Zdravnik dr. Lomer je poznal nekega kmeta, ki je po jakosti svojega glavobola mogel vedno točno pogoditi, kako vreme bo ali dež, sneg, neurje ali burja. Ravnotako občutljivi za izpremembo vremena so božastni ljudje. Događa pa se čisto, da tu di popolnoma zdravi ljudje čutijo izpremembo vremena. Podnebje je nedvomno vpliva na vsakega. Oni, ki potujejo po zemeljskih tečajih, pripovedujejo redno o "polarni nervoznosti".

Pa ne samo izpremembe vremena, ampak tudi razne druge pojave na zemeljski obli more že vnaprej slutiti človek, kakor tudi žival. Znano je, na primer, da so večkrat ljudje že vnaprej slutili potres, se prav posebno pa psi. Tako so v Messini pred katastrofalnim potresom psi silno tulili in lajali in je bila radi tega izdana naredba, da se morajo vsi psi pobiti. Prav tako so ljudje pred potresom v Lizboni leta 1755 čutili vrtoglavost, bolečine v glavi in trganje po telesu.

Globlji razlogi teh prememb na človeškem organizmu niso znani. Mogoče so ti pojavi v zvezi z električno napetostjo v zraku, mogoče tudi z zračnimi strujami. Natančno pa razlogov nihče ne more ustanoviti. Vsekakor je to zagonetno dejstvo, posebno ako vzamemo v obzir različne politične izpremembe in izpremembe v vremenu.

Dr. Lomer je dolgo časa študiral sistematski politični položaj v Nemčiji in je prišel do prepričanja, da je bil politični položaj vedno zapleten takrat, kadar je vladala dolgotrajna vročina. Iste pojave je opaziti tudi, kadar barometer konstantno in naglo pada za časa sklenitve versailskega mira, ki je bil za Nemčijo tako porazen, je barometer padal. Isto se je zgodilo ob Kappovem prevratnem poskusu. V splošnem je barometer dosti dobro merilo za

izpremembo političnih prilik v državi.

Kako naj si tolmačimo to vplivanje vremena na politiko? Da bi vreme delalo politiko in vplivalo na odgovorne politike, da morajo delati pod njegovim pritiskom in na njegov ukaz, to je skoraj neverjetno. Razlog morata biti glovle, ker gre za predpostavice za bodoče dogodke. Zato gotovo ne bomo pogrešali, ako zagovarjamo skupni razlog, ki stoji tako za izpremembami vremena, kakor za razpoloženjem ljudi. Oba pojava sta manifestacija — psihokozmiškega principa, ki premika ljudi in stvari kar figure na šahovskem polju. To je samo dejstvo, ki počuje človeka, da se ne sme dvigati nad svet in se proglašati za središče sveta. Nedvomno je za nami nekaj, kar narakuje našo voljo.

Teorije dr. Lomerja morda niso povsem točne, vendar pa se more vsakdo malo ž njimi pozabavati. Zasluduje naj pridno vse politične dogodke, in bo prišel čisto do prepričanja, da barometer, ki kaže nagle izpremembe vremena, kaže istočasno tudi nagle izpremembe v politiki. Vsekakor je dejstvo, da je silna in nepričakovana vročina v naših krajih prinesla tudi nepričakovane dogodke v naši domovini in posebno v naši notranji politiki. To pot torej "politični barometer" ni lagal. Da bi se pa morda kdo na politični barometer prevažal, našal, to mu odločno odsvetujemo.

Stroški moralne pokvarjenosti.

Svet prihaja do spoznanja, da je moralna pokvarjenost stvar, ki predstavlja veliko gnotno breme za občinstvo. Dognalo se je, da je več kot polovica vseh ženskih kršiteljev zakona bilo aretiranih radi spolnih prestopkov. Več kot polovica stroškov za ženska sodišča, več kot polovica stroškov za vzdrževanje raznih ustanov, v katere se pošiljajo prestopiteljice zakona, predstavljajo denar, ki ga moramo plačevati za svojo pokvarjenost. Kar se tiče šolske deee in zlasti šol za slepce, je 14 od sto slepcev povzročila kaka spolna bolezen. Ni mogoče preračunati škodo teh bolezn v nezadovoljstvu in uničenih življenjih, da bi se definitivno izračunalo, kaj stanejo spolne bolezni v dolarjih in centih. Občina ki daje sredstva za borbo proti moralni pokvarjenosti, proti "okolščinam, ki jih povzročajo, in boleznim, ki se vsled iste razširjajo, vлага svoj denar ravno tako pametno, kakor kadar troši za vodovode in ognjevarsko službo. Javnost, ki vzgaja svoje mlade državljane, ki gojijo krepkost, si ustvarja silno in stalno imovino.

Londonška ženska policija.

Član od American Social Hygiene Association, ki se je nedavno povrnil iz Angleske, trdi, da uspeh londonskih ženskih redarjev pokazuje potrebo več takih ženskih uradnic tudi v Ameriki. Londonska "police-woman" izgleda navadno kot kombinacija avtoritete in pripaznosti, kar je ideal za vsakega redarja. Ona nosi iste čelade kakor možki redar in je oblečena v enako dobro prirojeno uniformo. Njen glavni cilj ni aretirati, marveč preprečiti obnašanje, ki vodi do aretacije. V zadnjem letu so londonske redarice "pozvale na red" preko 6000 deklet radi nagovarjanja možkih na ulici. To samo po sebi ni značilno. Glavna vrednost teh opominov se izkazuje v dejstvu, da je deset od sto takih deklet svojevoljno zaprosilo za pomoč, da se rešijo polnične življenja. To število je nadejpolno in ni dvoma, da bi se moglo rešiti več deklet, ako bi bilo več redaric, ki bi pomagale tem dekletom, da se povrnejo k pošteni in koristnemu življenju.

Tudi pri knjigah velja, kar opazamo pri žigah: čim slabši so, tem več jih porabimo in tem več jih razpeča trgovci.

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

LA SAVOIE	10 sept.	Havre	FRANCE	12 okt.	Havre
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	LA SAVOIE	12 okt.	Havre
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	OLYMPIC	15 okt.	Cherbourg
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	PRES. WILSON	15 okt.	Trst
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	ZEELAND	15 okt.	Cherbourg
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	RYNDAM	15 okt.	Boulogne
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	BERENGARIA	20 okt.	Cherbourg
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	KROONLAND	20 okt.	Cherbourg
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	LAFAYETTE	22 okt.	Havre
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	N. AMSTERDAM	22 okt.	Boulogne
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	ACQUITANIA	22 okt.	Cherbourg
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	CRETE	28 okt.	Genoa
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	LAPLAND	29 okt.	Cherbourg
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	LA LORRAINE	29 okt.	Havre
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	NOORDAM	29 okt.	Boulogne
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	BELVEDERE	1 nov.	Trst
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	AMERICA	1 nov.	Cherbourg
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	ADRIATIC	2 nov.	Havre
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	PARIS	3 nov.	Cherbourg
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	WASHINGTON	3 nov.	Genoa
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	ARABIC	5 nov.	Cherbourg
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	CARFANIA	5 nov.	Cherbourg
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	FINLAND	19 nov.	Havre
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	LA TOURAINE	19 nov.	Cherbourg
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	ZEELAND	19 nov.	Cherbourg
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	ARGENTINA	19 nov.	Trst
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	PRES. WILSON	3 dec.	Trst
ARABIC	10 sept.	Cherbourg	ARGENTINA	12 jan.	Trst

Gleda cen za vozne listke in vse druge pojavnosti, obrnite se na tvrdko: FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

Pozor potniki.

Jugoslovanski konzulat v New Yorku naznanja:

1. Vsi državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki žele potovati v stari kraj, lahko dobe potne liste na podlagi katerega statusa potnega lista, krstnega lista, domovinskega lista oziroma vojaških ali delavskih bukvic iz starega kraja.

2. Oni, ki nimajo nobenega takega dokumenta, se morajo obrniti na pristojne oblasti v starem kraju ter jih od tam dobiti. Kdor bo pri iskanju potnega lista pokazal enega izmed gornjih dokumentov, bo dobil potni list kmalo potem, ko se bo zgledal na konzulatu.

3. Oni, ki niso državljani, ki žele takoj odpotovati v stari kraj, pa nimajo pri roki nobenega gornjega dokumenta, morajo imeti potrdila naših podpornih društev, katerih člani so. V potrdilih mora biti navedeno, da so resnično državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. V takih slučajih pa bo morda konzulat smatral za potrebno, iskati posebnega dovoljenja od ministrstva zunanjih zadev za izdajanje potnega lista. To se posebej tiče onih oseb, o katerih se sumi, da so se državljani kake druge države.

4. Vsi oni državljani, ki se izdali prošnje za potne liste, in po tom katerih je bilo naprošeno za urne ministrstvo, da jih je mogoče izdati, jih bodo dobili, kakor hitro se zgleda pri tem konzulatu. To se tiče prigraditve vloženih do 25. maja tega leta.

5. Ker v več slučajih naših državljan kupujejo šifkate za parnike, katere jim je priporočil ta ali oni agent, ne oziiraje se na to, kakšni so ti parniki, kam plovejo, priporočamo, naj nihče ne krpi prej kart, dokler o tem ne poizva pri Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

IZNAJIDITELJI.

Pišite za knjižico, glede iznajdb in patentov. Poslali jo bomo zastonj. Za točno, strokovnjaksko in zanesljivo uravnavo vašega patenta pišite na nas. Patente advokata ki imajo velike let izkušnje. Nobe dva vam ne moremo boljši urediti. V vašem lastnem interesu je, da nam pišite za patentno knjižico.

A. M. WILSON, Inc.
Registered Patent Attorneys
320 Victor Bldg., Washington, D.C.

POZOR.

igranci na harmonike!

Imam dvi harmoniki ter ju prodam po nizki ceni. Ena je štirivrstna, trikrat ugašena, nova, ni rabljena, kranjski model. Harmonika je prve vrste. Druga je trivrstna in trikrat ugašena, še nekoliko rabljena, odgovarja še kot nova. Tudi ta harmonika je kranjski model. Torej, kateri si želi traseo harmoniko, lep in mili glas, naj ne zamudi te ugodne prilike, katere se namudi ravno sedaj. Za podrobnosti in cene se obrnite na lastnika: Jacob Chudovan, 338 W. Buttenwood St., Reading, Pa.

ZAČIMBE, ŽELJEŠČA IN NAJRAZNOVRNEJŠA

Pišite po brezplačni cenik.

DOMAČA ZDRAVILA

katera priporoča asgr. Kneipp.

Imam vedno v zaloz.

MATH. PEZDIR
P. O. Box 772, City Hall Station
New York City

FRENCH LINE

COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE
Express Postal Service

DIREKTA SLUŽBA V

Jugoslavijo

preko Havre

z velikimi parniki na 2 in 3 vikaje

SAVOIE 10. septembra
TOURNAINE 17. septembra
LEOPOLDINA 17. septembra
FRANCE 21. septembra

S.S. PARIS 45,000 konjskih sil
14. sept.

Za družine nučimo izborna ugodnosti: Teložna razreda — kabine z dvema, štirimi, šestimi in osmimi posteljami. Vsi taki potniki bodo deležni iste izborne službe in hranje, vsled katere je znana Francoska črta.

Za nadalje informacije vprašajte pri lokalnih agentih FRENCH LINE.

COSULICH ČRTA

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA 28. sept.
PRES. WILSON 15. okt.
BELVEDERE 1. nov.

Cene za Trst in Reko so:
Pres. Wilson \$15 in \$5 davka.
Argentina in Belvedere \$163 in \$5 davka.

Potom listov izdanih za vsak kraj je v Jugoslaviji in Srbiji. Razkošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda. Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHILIPS BROTHERS & Co.
Passenger Department
4 West Street New York

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino, sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, li poslati denar v domovino, da e ga potnik sam kupi, pišite najbrvno za tozadajna pojasnila na nanao in zanesljivo tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York

FARMA NAPRODAJ

119 akrov farma blizu mesta, 1 1/2 milje od sole in postaje, 50 akrov izčiščenih, ostalo gozd in pašniki; nova hiša s 5 sobami, velika zidana klet, dobra pitna voda, velik nov hlev in več drugih poslopj za vozove, orodje in seno; 10 ton sena, 20 akrov koruze, 6 akrov krompirja, 2 akra jagod in nekaj sadnega drevja; 2 dobra konja, 8 glav živine, 4 prašiči ter 100 kokoši. Vse skupaj se prodaja za 48 sto, 38 sto takoj, ostalo na lahke obroke in za več let. Proda se radi starosti. Natančneje se izve pri lastniku: Edward Bunde, Mills-ton, Wis.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naš stalni zastopnik Mr. JAN KO PLŠSKO pobira naročnine za Glas Naroda na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, in daje vsa druga pojasnila glede potovanja v stari kraj ali dobiti svojce od tam, glede denarnih pošiljatev in sploh v vsen drugih zadevah. Ima v zalogi tudi knjigo Peter Zgaga, Rojakom ga toplo priporočamo. Upravništvo Glasa Naroda.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom po Pennsylvaniji naznamo, da jih bo obiskal rojak JOSIP ČERNE, ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda". Vsem ga toplo priporočamo. Uprava Glas Naroda.

Pozor!

Slovenci, Hrvati in Srbi

ki potujete skazi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša preročišča in boste najbolj postreženi. Čiste sobe z eno ali dvema posteljama. Prostor za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene.

August Bach 63 Greenwich Street
New York, N. Y.

DOCTOR LORENZ